

UPPSALA
UNIVERSITET

Dnr: UFV 2023/24

Verksamhetsplan 2024

för Uppsala universitet

Fastställd av konsistoriet 2023-06-20

Innehållsförteckning

1. Utgångspunkter, tillgängliga resurser och övriga förutsättningar	5
1.1 Utgångspunkter	5
1.1.1 Uppsala universitets statuter	5
1.1.2 Mål och strategier för Uppsala universitet	5
1.2 Förutsättningar för verksamhetsplan 2024	6
1.2.1 Nationella förutsättningar	7
1.2.2 Tidplan	8
1.3 Resurser	8
1.3.1 Takbelopp och andra anslag	8
1.3.2 Forskningsfinansiering från externa bidragsgivare	8
1.3.3 Myndighetskapital	9
1.4 Riskanalyser	11
1.4.1 Intern styrning och kontroll	11
1.4.2 Risk- och sårbarhetsanalys	11
1.5 Övriga förutsättningar	12
1.5.1 Lönebikostnader (LBK)	12
1.5.2 Internränta	12
1.5.3 Internhyra	12
2. Utbildning och forskning för en bättre värld	13
2.1 Hållbar utveckling – samhällets viktigaste utmaning	13
2.2 Samverkan i utbildning och forskning	14
2.3 Lika villkor och jämställdhet – för attraktiva, öppna och inkluderande studie- och arbetsmiljöer	14
3. Utvecklingsmål som förnyar universitetets utbildning och forskning	16
3.1 Expandera utbildningen	16
3.1.1 Prioriterade satsningar utbildning på grundnivå och avancerad nivå	16
3.1.2 Prioriterade satsningar utbildning på forskarnivå	17
3.2 Utveckla forskningsexcellens och stärk förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens	17
3.2.1 Prioriterade satsningar	17
3.3 Stärk gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning	19
3.3.1 Prioriterade satsningar	19
3.4 Utnyttja potentialen vid Campus Gotland	19
3.4.1 Prioriterade satsningar	20
3.5 Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning	20

3.5.1	Prioriterade satsningar	20
4.	Strategiska prioriteringar för 2024–2026	22
4.1	Kvalitetsarbete	22
4.1.1	Forsknings- och utbildningsutvärderingar	22
4.2	Internationalisering	23
4.2.1	Europauniversitetet Enlight	23
4.3	Infrastruktur	23
4.3.1	Utveckling av forskningsinfrastruktur	23
4.4	Kompetensförsörjning och karriärsystem	24
4.4.1	Karriärvägar	24
4.4.2	Kompetensförsörjningsplaner	25
4.5	Stöd och miljö	26
4.5.1	Utvecklat stöd	26
4.5.2	Arbetsmiljö	27
5.	Resursfördelning	28
5.1	Takbelopp och anslag	28
5.2	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	28
5.2.1	Fördelning av takbelopp	28
5.2.2	Principer för anslagsfördelning till områdesnämnderna	30
5.2.3	Tilldelat anslag till områdesnämnderna	30
5.2.4	Utbildning Campus Gotland	31
5.2.5	Europauniversitetet Enlight	32
5.2.6	Avgiftsbetalande studenter	32
5.2.7	Språkverkstaden	33
5.2.8	Utbildningar i svenska och engelska för studenter och personal	33
5.2.9	Särskilda åtaganden och uppdrag inom utbildning	34
5.2.10	Centrala avsättningar	36
5.2.11	Sammanställning anslagsfördelning	37
5.3	Forskning och utbildning på forskarnivå	38
5.3.1	Fördelning av basresurs för forskning	38
5.3.2	Principer för anslagsfördelning till områdesnämnderna	38
5.3.3	Intern kvalitetsbaserad resurstilldelning	39
5.3.4	Medel efter egna kvalitetsbedömningar	40
5.3.5	Regeringens strategiska forskningsområden	41
5.3.6	Forskning Campus Gotland	42
5.3.7	Utbildning och forskning för hållbar framtid	43

5.3.8	Centrum för genusvetenskap	44
5.3.9	Centrala avsättningar	44
5.3.10	Särskilda uppdrag	47
5.3.11	Sammanställning anslagsfördelning	47
5.3.12	Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK)	48
6.	Resurser för gemensamma stödfunktioner	49
6.1	Universitetsgemensamma funktioner	49
6.2	Universitetsbiblioteket	52
6.3	Uppsala universitet musik och museer	53
6.4	Kulturarvet m.m.	53
7.	Lokalförsörjning	55
7.1	Universitetets lokalinnehav	55
7.2	Internhyra	55
7.3	Universitetsgemensam tentamenssamordning	56
7.4	Lokalprojekt under genomförande	57
8.	Investeringar i anläggningstillgångar	58
8.1	Låneram och utrymme för anslagsfinansierade investeringar	58
8.2	Gemensam anslagsfinansiering av investeringar i lokalprojekt	59
9.	Konsistoriets beslut	60
10.	Bilagor	61

1. Utgångspunkter, tillgängliga resurser och övriga förutsättningar

1.1 Utgångspunkter

1.1.1 Uppsala universitets statuter

Uppsala universitet slår vakt om det fria kunskapssökandet i utbildning och forskning och värnar vetenskapens integritet, mångfald och kvalitet. Universitetets oberoende är en hörnsten för demokrati och en viktig förutsättning för individens frihet att välja utbildning och för forskningens möjlighet att bidra till hållbara lösningar på samhällets utmaningar. Universitetet vill bidra till en öppen och kunskapsbaserad samhällsdebatt där yttrandefrihet och mänskliga rättigheter är centrala utgångspunkter.

Akademisk frihet, kollegiala styrformer och studentinflytande är grundläggande principer vid universitetet. Alla medarbetare och studenter har ett gemensamt ansvar för universitetets utveckling. Verksamheten präglas av lika villkor. Den interna kulturen kännetecknas av en öppen, saklig och kritisk diskussion, där idéer och vetenskapliga teorier ständigt omformuleras och ifrågasätts. Vetenskapens trovärdighet och god forskningssed värnas. Universitetet ska bevara och utveckla sin mångfald, betydelse och synlighet i samhället.

Universitetet är reglerat som en statlig myndighet och med det följer lagstiftning om bland annat hur universitetet styrs och krav på en rättssäker handläggning av ärenden. Kollegialt inflytande har en central roll i organisationen. Universitetet har en beslutsstruktur, där akademiska ledare utses för fastställda tidsperioder på förslag av kollegier eller valda församlingar, och personer med vetenskaplig kompetens har majoritet i ledningsorgan som beslutar i frågor som rör innehåll och kvalitet i utbildning och forskning. Studenterna har en aktiv roll i verksamheten, är delaktiga i utvecklingen av utbildningen och deltar i beredning och beslut.¹

1.1.2 Mål och strategier för Uppsala universitet

Konsistoriet fastställde Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2018/641) den 12 december 2019. Mål och strategier för Uppsala universitet ska bidra till att stärka universitetets ställning som världsledande lärosäte, dess position i samhället samt förmåga att genom ständig förnyelse möta dagens och morgondagens utmaningar. Här beskrivs ambitioner och målsättningar för universitetet, på kort och lång sikt, samt grundläggande förutsättningar för att uppnå dem. Universitetets bredd, mångfald och decentraliserade beslutsorganisation gör det naturligt att lägga fast övergripande mål på universitetsgemensam nivå. Både konkretiseringen av målen och utformandet av strategierna för hur de ska uppnås hör till stor del hemma på mer verksamhetsnära nivå, inom vetenskapsområden, fakulteter och institutioner. Områdesnämnderna,

¹ Arbetsordning för Uppsala universitet. (UFV 2017/95). Fastställd av konsistoriet 2019-12-12.

universitetsförvaltningen och universitetsbiblioteket har tagit fram strategiska planer utifrån Mål och strategier och 2021 beslutade rektor om universitetsgemensamma indikatorer kopplade till utvecklingsmålen.

I Mål och strategier för Uppsala universitet slås fast att Uppsala universitets uppgift är att vinna och förmedla kunskap till mänsklighetens gagn och för en bättre värld. Universitetet är en del av och försvarar det öppna samhället. Utbildningen bidrar till samhällets kunskapsförsörjning och fostrar engagerade och kritiskt tänkande samhällsmedborgare. Den som genomgår en utbildning vid Uppsala universitet tillägnar sig kunskaper, färdigheter och förhållningssätt för att vara med och leda samhällets framtida utveckling och förnyelse, samt för fortsatt, livslångt lärande.

Genom forskning flyttas kunskapsfronten framåt och metoder utvecklas för att bättre förstå naturens, människans och samhällets grundfrågor, men bidrar också till att med vetenskaplig metodik utveckla lösningar och kunskapsunderlag i viktiga samhällsfrågor. Uppsala universitet är öppet gentemot det omgivande samhället. Samverkan är en integrerad del av forskning och utbildning och bidrar till hållbara lösningar på samhällets utmaningar.

Universitetet vilar på idén och grundhållningen att investeringar i utbildning och forskning bidrar till en bättre framtid. Universitetet ska med all sin bredd och samlade styrka stödja en hållbar utveckling, samverka med det omgivande samhället och verka för öppenhet och respekt.

1.2 Förutsättningar för verksamhetsplan 2024

Vid Uppsala universitet bedrivs utbildning och forskning inom tre vetenskapsområden: humaniora och samhällsvetenskap, medicin och farmaci samt teknik och naturvetenskap. Organisation och ansvarsfördelning regleras i arbets- och delegationsordningar.

Samhällets och politikens förväntningar på Uppsala universitet som statlig myndighet är att bedriva verksamhet av hög kvalitet, resurseffektivt och i enlighet med gällande rätt. Universitetet ska vidare på ett ansvarsfullt sätt hushålla med statens medel. Grundläggande principer om öppenhet, legalitet, opartiskhet, fri åsiktsbildning, transparens och respekt gäller för universitetsanställda liksom för alla offentliganställda.

Den övergripande inriktningen för verksamheten anges i Mål och strategier för Uppsala universitet. Andra styrdokument för verksamhetsplaneringen är budgetunderlaget till regeringen för 2024–2026 samt universitetets riskanalys. Verksamhetsplaneringen utgår också från riksdagens och regeringens krav och från vad som hittills är känt om de resurser som universitetet disponerar under kommande år.

I verksamhetsplanen beslutas om uppgifter och uppdrag. I verksamhetsplanen fördelas också de resurser som riksdag och regering anvisar universitetet i budgetpropositionen och i regleringsbrev. Det innebär att anslagsramar för områdesnämnderna samt budgetramar för de universitetsgemensamma funktionerna fastställs. Dessa ramar fördelas sedan i

områdesnämnders, och i förekommande fall fakultetsnämnders, verksamhetsplaner vidare till institutionerna.

För att stärka den långsiktiga strategiska planeringen omfattar verksamhetsplanen de närmaste tre åren. Beslut om resursfördelning gäller det närmast följande året, 2024, eftersom regeringens resurstilldelningsbeslut är ettårigt. Därutöver anges planeringsförutsättningar för de två följande åren, 2025 och 2026. Planeringsförutsättningarna baseras på det som hittills är känt och ska betraktas som en inriktning.

1.2.1 Nationella förutsättningar

Verksamhetsplanen för 2024 utgår från tillgängliga planeringsförutsättningar i budgetpropositionen 2023 och i vårändringsbudgeten. Regeringen lämnar budgetpropositionen för 2024 den 20 september. Eventuella förändringar i förhållande till nu kända planeringsförutsättningar hanteras i ett justeringsbeslut vid konsistoriets sammanträde i november. Om förändringarna är av mindre omfattning fattas justeringsbeslutet av rektor i den kompletterande verksamhetsplanen.

I de forskningspolitiska propositionerna anges särskilda förutsättningar för universitetets verksamhet. Den senaste propositionen (Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige, prop. 2020/21:60) lämnades av regeringen i december 2020 och avser tidsperioden 2021 till 2024.

1.2.2 Tidplan

Verksamhetsplaneringen för 2024 har följande tidsplan:

15 apr	Ekonomisk vårproposition för 2024 och vårändringsbudget för 2023
20 jun	Konsistoriet fastställer verksamhetsplan för 2024
20 sep	Budgetproposition för 2024 och höständringsbudget för 2023
16 nov	Konsistoriet beslutar vid behov om justering av verksamhetsplan
30 nov	Sista dag för områdesnämnder och fakultetsnämnder att fatta beslut om verksamhetsplan för 2024
30 nov	Sista dag för rektor att besluta om kompletterande verksamhetsplan för 2024
Dec	Institutionerna färdigställer verksamhetsplan och budget för 2024
Dec	Regleringsbrev för 2024

Beslut om verksamhetsplaner i områdes- och fakultetsnämnder ska föregås av förhandling i enlighet med MBL.

1.3 Resurser

1.3.1 Takbelopp och andra anslag

Uppsala universitet disponerar takbelopp² och andra anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt basresurs och andra anslag för forskning och utbildning på forskarnivå. I regleringsbrev ges universitetet särskilda uppdrag. För vissa av uppdragen disponerar universitetet riktade anslag och uppföljning görs i årsredovisningen. I bilaga 1 finns en sammanställning av de anslag som Uppsala universitet tilldelas direkt från regeringen respektive via Kammarkollegiet.

Pris- och löneomräkningen (PLO) för 2024 uppgår till 3,50 procent. Universitetet använder samma PLO internt, vilket innebär att samtliga anslag som PLO-justeras räknas upp med 3,50 procent för 2024.

För 2025 och 2026 är planeringsförutsättningen en PLO på 3,76 respektive 1,83 procent. PLO-satserna för 2025 och 2026 är dock osäkra och är hämtade från Regeringskansliets beräkningar i systemet Hermes.

1.3.2 Forskningsfinansiering från externa bidragsgivare

Bidrag från externa finansiärer står för lite mer än hälften av forskningsfinansieringen och är en viktig förutsättning för universitetets forskningsverksamhet. För 2024 förväntas de externa bidragsintäkterna uppgå till 2 859 mnkr enligt budgetunderlaget 2024–2026 (UFV 2022/2684).

Bidragen söks i konkurrens och beviljade medel disponeras av ansvarig institution. Beviljade bidragsmedel betalas ut enligt bidragsgivarens villkor. Ett oförbrukat bidrag

² I bilaga 6 definieras vissa termer.

uppstår när en bidragsinbetalning erhållits men den forskning som bidraget avser ännu inte genomförts. Ett oförbrukat bidrag är medel som ännu inte tagits i anspråk och utgör en skuld till bidragsgivaren. Om ett projekt avslutas med överskott ska antingen överskjutande del återbetalas till bidragsgivaren eller resultatföras (under förutsättning att berörd institution kommer överens med bidragsgivaren om att få behålla överskottet). När ett överskott resultatförs innebär det att myndighetskapitalet ökar.

Vid utgången av 2022 uppgick de oförbrukade bidragen till 2 714 mnkr (2021: 2 556 mnkr), vilket motsvarar 96 procent av en årsförbrukning. Bedömningen är att den nivån i stort sett upprätthålls under åren 2024–2026. Utvecklingen av de oförbrukade bidragen följs upp löpande.

1.3.3 Myndighetskapital

Universitetet hade vid utgången av 2022 ett myndighetskapital på 859 mnkr (2021: 996 mnkr), vilket motsvarar 10,5 procent av omsättningen (2021: 12,7 procent). Alla tre vetenskapsområden hade ett positivt myndighetskapital (se tabell 1.1).

Tabell 1.1 Myndighetskapital per vetenskapsområde och verksamhetsgren 2022, procent av omsättning. Procentsats för 2021 inom parentes.

Vetenskapsområde	Forskning och utbildning på forskarnivå	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå
Humaniora och samhällsvetenskap	9 (11)	8 (7)
Medicin och farmaci	11 (10)	12 (14)
Teknik och naturvetenskap	8 (14)	7 (17)

Myndighetskapital utgörs av samlade resultat från tidigare år och ska ingå i verksamhetsplanering och budgetering på samma sätt som övriga medel. Det är rimligt att universitetet har ett visst myndighetskapital för att upprätthålla en handlingsberedskap för förnyelse, oförutsedda händelser och förändringar i regeringens styrning.

Akkumulerade överskott inom den avgiftsbelagda verksamheten är en delmängd av universitetets myndighetskapital. Avgiftsfinansierad verksamhet³ som bedrivs enligt bemyndigande i regleringsbrevet har krav på full kostnadstäckning. Enligt regleringsbrevet avseende universitet och högskolor ska en myndighet som har ett ackumulerat överskott som uppgår till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning redovisa i årsredovisningen hur överskottet ska disponeras. Universitetets ackumulerade överskott i de avgiftsbelagda verksamheterna uppgick vid 2022 års utgång till 27 mnkr (2021: 53 mnkr) vilket motsvarar 8 procent. Rektor beslutade 2021 om en åtgärdsplan som bland annat innebär en striktare styrning av myndighetskapitalet inom den avgiftsfinansierade verksamheten.

Intervall för myndighetskapital

Universitetets myndighetskapital ska ligga inom intervallet 5–15 procent av omsättningen

³ Beställd utbildning, uppdragsutbildning, utbildning avgiftsstudenter och uppdragsforskning

(mätt i kostnader) inom forskning och utbildning på forskarnivå⁴ och 5–10 procent inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå⁵. Skillnaden mellan forskning och utbildning motiveras av att forskningsfinansieringen till mer än hälften består av tidsbegränsade externa medel, medan utbildningen i hög grad finansieras med mer förutsägbara statsanslag. För avgiftsfinansierad verksamhet gäller intervallet 0–10 procent⁶.

Myndighetskapitalet ska inom respektive vetenskapsområde ligga inom intervallet 0–15 procent av omsättningen inom forskning och utbildning på forskarnivå och 0–10 procent inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. För avgiftsfinansierad verksamhet gäller intervallet 0–10 procent. Gränser för myndighetskapitalets omfattning på institutionsnivå fastslås av områdes-/fakultetsnämnder.

Myndighetskapital som överstiger angivna intervall överförs från områdesnämnd till rektor enligt nedanstående principer. Efter bokslutet varje år återförs hälften av beloppet som överstiger 15 procent inom forskning och utbildning på forskarnivå samt hälften av beloppet som överstiger 10 procent inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. För avgiftsfinansierad verksamhet återförs hälften av beloppet som överstiger 10 procent. Vetenskapsområdet ska även lämna en plan för hur överskottet över tillåten övre gräns inom den avgiftsbelagda verksamheten ska förbrukas.

Överföring av myndighetskapital fastställs i enlighet med dessa principer i ett rektorsbeslut efter varje avslutat budgetår. Återtagna medel fördelas av rektor.

Vetenskapsområden med myndighetskapital som efter ett bokslut understiger angivna intervall inom antingen forskning och utbildning på forskarnivå, utbildning på grundnivå och avancerad nivå eller avgiftsfinansierad verksamhet ska fastställa en åtgärdsplan och överlämna till rektor senast den 31 mars.

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att fastställa intervall för tillåtet myndighetskapital för forskning och utbildning på forskarnivå, för utbildning på grundnivå och avancerad nivå och för avgiftsbelagd verksamhet på institutionsnivå. Områdesnämnderna ska även tillse att det finns ett regelverk för överföring av myndighetskapital överstigande tillåtna intervall från institution till områdes- eller fakultetsnämnd.
- Att, om myndighetskapitalet efter årets slut överstiger 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning, upprätta en åtgärdsplan på områdesnivå som visar hur överskotten ska användas i verksamheten. Åtgärdsplanen ska lämnas till rektor senast den 31 mars.
- Att, om myndighetskapitalet efter årets slut understiger den nedre gränsen av tillåtet intervall inom antingen forskning och utbildning på forskarnivå, utbildning på

⁴ Verksamhetsgren 200, 210 och 220

⁵ Verksamhetsgren 100 och 110

⁶ Verksamhetsgren 111, 112, 130, 131 och 230

grundnivå och avancerad nivå eller avgiftsfinansierad verksamhet, fastställa en åtgärdsplan. Åtgärdsplanen ska lämnas till rektor senast den 31 mars.

1.4 Riskanalyser

1.4.1 Intern styrning och kontroll

Universitetet genomför i enlighet med förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll årligen en riskanalys för att identifiera omständigheter som kan leda till att universitetet inte når sina mål. Riskanalysen är en integrerad del av verksamhetsplaneringen. I riskanalysen har ett antal risker bedömts som allvarliga. För att minska dessa risker har åtgärder tagits fram. Åtgärderna följs upp och inför varje riskanalys görs en förnyad bedömning av sannolikheten för att en viss risk inträffar och konsekvenserna av detta.

Riskerna identifierade av vetenskapsområdena, universitetsförvaltningen eller i rektors ledningsråd hanteras antingen i den ordinarie verksamhetsplaneringen eller i dialog med regeringen och med externa aktörer såsom finansiärer, regioner och kommuner (bilaga 5). De risker som bedömdes vara höga i den universitetsövergripande riskanalys som genomfördes av rektors utökade ledningsråd 2023 (UFV 2023/837) var:

- risk för att ersättningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå urholkas,
- risk för att psykisk ohälsa och stress hos studenter, inklusive doktorander, har en avsevärt negativ påverkan på deras studieresultat,
- risk för minskad akademisk frihet och autonomi, samt
- risk för säkerhetsbrister i de IT-system som används.

I bilaga 5 finns en utförligare beskrivning av riskerna. Där redovisas även pågående och planerade åtgärder.

Konsistoriet beslutade i oktober 2022 att inrätta ett riskutskott i syfte att öka insyn och delaktighet från konsistoriets ledamöter i universitetets process för intern styrning och kontroll. Arbetsordningen fastställdes i februari 2023 och innebär att utskottet ska bidra till att identifiera risker i första hand med fokus utifrån en omvärldsbevakning och på så sätt vara ett komplement till ledningsrådets riskanalys och de riskanalyser som görs systematiskt på varje vetenskapsområde samt vid universitetsbiblioteket och universitetsförvaltningen. Riskutskottets uppdrag är vidare att tillse att processen för intern styrning och kontroll är effektiv och en del av verksamhetsplaneringen, att förbereda konsistoriets beslut om bedömning av intern styrning och kontroll i samband med att årsredovisningen beslutas samt att verka för förståelse och medvetenhet inom universitetet för övergripande risker.

1.4.2 Risk- och sårbarhetsanalys

Arbete med risk- och sårbarhetsanalyser ingår som en central del i universitetets säkerhetsarbete. Som statlig myndighet ska Uppsala universitet årligen, enligt 9 § i

förordning (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap, analysera om det finns sådan sårbarhet eller sådana hot och risker inom myndighetens ansvarsområde som synnerligen allvarligt kan försämra förmågan till verksamhet inom sitt ansvarsområde. Den årliga risk- och sårbarhetsanalysen ger ett underlag för att skapa ökad förmåga i svåra händelser och för att identifiera hot och risker i god tid så att det finns beredskap att hantera det.

Uppsala universitet arbetar för närvarande med sin första säkerhetsskyddsanalys enligt Säkerhetsskyddsförordningen (2018:658).

1.5 Övriga förutsättningar

1.5.1 Lönebikostnader (LBK)

Med nu kända uppgifter om arbetsgivaravgifter och en beräkning av kostnader som följer av kollektivavtal som tecknats på det statliga området för statens avtalsförsäkringar, ålderspension och avgifter till partsorgan är bedömningen att lönebikostnaderna (LBK) kommer att uppgå till 53,5 procent för 2024 (se bilaga 2), vilket är en höjning med 0,5 procent jämfört med 2023.

Rektor fastställer slutlig LBK för 2024 i den kompletterande verksamhetsplanen.

1.5.2 Internränta

Universitetets internränta följer till viss del den ränta som universitet erhåller/betalar till Riksgälden. Riksgäldens räntesatser på ränte- och avistakonton följer i sin tur vanligtvis Riksbankens reporänta.

Rektor fastställer internräntan för 2024 i den kompletterande verksamhetsplanen och gör vid behov justeringar under året.

1.5.3 Internhyra

Den verksamhet som nyttjar en viss lokal finansierar internhyran, vilket innebär att såväl anslags-, bidrags- som uppdragsfinansierad verksamhet bidrar till lokalkostnaderna i samma utsträckning som lokalerna nyttjas. Samtliga finansörer, såväl statliga som privata, ska finansiera internhyran. Om internhyran inte kan täckas inom den bidragsfinansierade verksamheten kan områdesnämndernas anslag för forskning och utbildning på forskarnivå användas för medfinansiering. Inom avgiftsfinansierad verksamhet ska full kostnadstäckning tillämpas.

Rektor fastställer påslaget för de interna kostnader som ingår i internhyran för 2024 i den kompletterande verksamhetsplanen.

2. Utbildning och forskning för en bättre värld

Universitetet ska med all sin bredd och samlade styrka stödja en hållbar utveckling, samverka med det omgivande samhället och verka för öppenhet och respekt. I Mål och strategier för Uppsala universitet lyfts hållbar utveckling, lika villkor och samverkan som tre utgångspunkter för verksamheten.

I verksamhetsplanen ges rektor och områdesnämnderna uppdrag som är särskilt prioriterade under 2024-2026. Universitetet ska i övrigt arbeta för de ambitioner och målsättningar som anges i Mål och strategier för Uppsala universitet.

Rektor inrättade i juni 2021 fem strategiska rådsgrupperingar, inom forskning, utbildning, samverkan, internationalisering och lika villkor, som enligt sina instruktioner är rådgivande till rektor i universitetsgemensamma frågor. Rektor inrättade vid samma tillfälle nämnden för forskningsinfrastruktur som ska stödja det universitetsgemensamma arbetet med forskningsinfrastruktur och bidra till att utveckla det interna strategiarbetet.

2.1 Hållbar utveckling – samhällets viktigaste utmaning

Dagens och morgondagens samhällsutmaningar handlar i hög grad om att samhällets utveckling måste vara hållbar. Som fullskaligt forskningsuniversitet står Uppsala universitet väl rustat att bidra till en hållbar utveckling, med djupa specialkunskaper och en kompetensbas som spänner över ett brett fält av ämnesområden. För att denna potential fullt ut ska komma till uttryck fordras att den nödvändiga ämnesspecialiseringen kompletteras med ökade insatser för att initiera och genomföra gränsöverskridande utbildning och forskning, liksom vidareutveckling av universitetets många samverkansytter.

Rektor initierade våren 2022 ett projekt med uppdrag att ta fram förslag på organisation, inriktning och innehåll för en universitetsövergripande organisation med syfte att stärka och synliggöra universitetets forskning och utbildning inom hållbar utveckling. Med utgångspunkt i projektets förslag, som redovisades i december 2022, har rektor i april 2023 beslutat om att påbörja arbetet med inrättandet av ett universitetsövergripande centrum för hållbar utveckling med fokus på målkonflikter och synergier (UFV 2021/2903).

Universitetet ska också i sin egen verksamhet utgå ifrån ett hållbarhetsperspektiv. Det innebär att universitetet ska vara ett föredöme avseende hanteringen av ändliga resurser och aktivt arbeta med sin egen klimatpåverkande verksamhet. Rektor beslutade i 2022 om en ny miljöplan för universitetet för perioden 2022–2024 (UFV 2020/1258). I syfte att minska universitetets miljö- och klimatpåverkan har planen strategier inom områdena tjänsteresor, fastigheter och inköp.

2.2 Samverkan i utbildning och forskning

Universitetet verkar mitt i det samhälle som det är en del av. I både utbildning och forskning är kontakter och samspel med olika aktörer i samhälle och näringsliv avgörande. Samverkan är ett medel för att den akademiska kunskapsbasen ska få genomslag och komma till nytta i samhället, och inspirerar samtidigt utbildningens och forskningens förnyelse.

Samverkan med det omgivande samhället, lokalt, nationellt och internationellt, är en självklar och integrerad del av utbildningen och forskningen. Inom ett brett universitet är det naturligt att samverkan tar olika form och innehåll inom olika ämnen. I grunden är dock samverkan av lika stor betydelse för alla delar av universitetet, oavsett om den sker med företag, myndigheter, kommun och region eller civilsamhällets organisationer. För all samverkan är utgångspunkten att den sker med respekt för vetenskaplig integritet och förståelse för att universitetet arbetar under andra villkor och med andra mål än företag och andra samverkanspartners.

2.3 Lika villkor och jämställdhet – för attraktiva, öppna och inkluderande studie- och arbetsmiljöer

Lika villkor är en rättighetsfråga för individen och en kvalitetsfråga för universitetet. Ett lika villkorsperspektiv ska integreras i alla delar av verksamheten och universitetets studie- och arbetsmiljö ska präglas av öppenhet och respekt.

Med lika villkor avses att alla som är verksamma vid eller kommer i kontakt med universitetet har lika rättigheter och möjligheter oavsett juridiskt kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, sexuell läggning, ålder eller social bakgrund. Det krävs ett systematiskt arbete för breddad rekrytering som återspeglar samhällets såväl sociala som etniska mångfald. Lärare, forskare och studenter ska oavsett bakgrund eller kön kunna delta i och bidra till alla delar av universitetets verksamhet. Rektor beslutade 2022 om Policy för arbetsmiljö och lika villkor (UFV 2021/1473) (se vidare avsnitt 4.5.2). Ett rektorsråd stödjer rektor i frågor om lika villkor.

Under 2020–2022 har Universitetskanslersämbetet (UKÄ) genomfört en tematisk utvärdering av lärosätenas arbete med breddad rekrytering. Universitetsdirektören beslutade 2022 om ett utvecklingsprojekt att utifrån UKÄ:s rekommendationer stärka och systematisera arbetet med breddad rekrytering vid Uppsala universitet. Bland annat ska arbetet med analyser av studentpopulationer utvecklas.

Jämn könsfördelning är en prioriterad fråga inom universitetet både ur ett jämställdhets- och ett kvalitetsperspektiv. Det långsiktiga målet är att uppnå en könsfördelning inom det etablerade jämställdhetsintervallet om 40–60 procent för varje tjänstekategori och inom alla verksamheter, samt inom utbildning.

I universitetets plan för jämställdhetsintegrering 2023–2025, som rektor fastställde i december 2022, anges inriktningen för det fortsatta arbetet med att identifiera och lösa jämställdhetsproblem i verksamheten.

Uppdrag till rektor:

- Att fortsätta utveckla det systematiska lika villkorsarbetet.

Uppdrag till rektor och områdesnämnderna:

- Att verka för en jämn könsfördelning inom grupperna biträdande universitetslektorer, universitetslektorer och professorer.
- Att stärka det systematiska arbetet med breddad rekrytering och en jämn könsfördelning inom utbildning.

3. Utvecklingsmål som förnyar universitetets utbildning och forskning

I Mål och strategier för Uppsala universitet formuleras utvecklingsmål för utbildningen och forskningen. Dessa mål ska vägleda det utvecklingsarbete som bedrivs på olika nivåer. De ska stärka förmågan att stimulera, fånga upp och prioritera mellan goda initiativ när det gäller utbildningens och forskningens förnyelse.

3.1 Expandera utbildningen

Universitetet har som mål att expandera utbildningen och stärka sambandet mellan utbildning och forskning. Utbildningsutbudet ska vara varierat och flexibelt så att det stimulerar skräddarsydda examina med unika ämneskombinationer och det livslånga lärandet. Uppdragsutbildning ska erbjudas för att möta samhällets och individers behov. Arbetet med att utveckla e-lärande och studentaktiverande undervisningsformer ska intensifieras. Metoder för hantering av stora datamängder och utnyttjande av de möjligheter som digitalisering och artificiell intelligens skapar ska integreras i fler utbildningar.

3.1.1 Prioriterade satsningar utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildningsutbudet förnyas ständigt. Vid prioritering tas hänsyn till studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Satsningar görs för närvarande bland annat på livslångt lärande och ett antal nya masterprogram. Fristående kurser ingår i satsningen på livslångt lärande, vilket berikar och utvecklar innehållet i universitetets kursutbud och stärker samverkan med det omgivande samhället. Gränsöverskridande utbildningsprogram och kurser är viktiga för att belysa frågor om hållbar utveckling.

Universitetet har sedan tidigare i uppdrag att bygga ut vissa yrkesutbildningar som leder till yrken med brist på arbetskraft. Några av målen med utbyggnaderna har varit svåra att nå och de senaste åren har åtgärder för att fylla dessa utbildningar varit prioriterade. Universitetet har i uppdrag att under 2021–2024 utfärda 2 330 examina från lärar- och förskolläraryrkesutbildningar (förskollärarexamina, grundlärarexamina, speciallärarexamina och ämneslärarexamina) och 1 500 examina hälso- och sjukvårdsutbildningar (barnmorskeexamina, röntgensjuksköterskeexamina, sjuksköterskeexamina och specialistsjuksköterskeexamina). Arbetet med att nå målen fortsätter under 2024.

Den digitala utvecklingen inom utbildningen fortsätter. Som exempel kan nämnas ett verktyg för genomförande av kursvärderingar har integrerats i lärplattformen Studium och ska vidareutvecklas det kommande året. Ett växande antal digitala examinationer genomförs i det nya systemet Inspira, som under 2023 övergått i förvaltningsfas.

Den snabba utvecklingen av AI ger både nya möjligheter och utmaningar. Det pågår ett pedagogiskt projekt att formulera en bredare strategi för hur universitetet framöver kan ta vara på de möjligheter och möta de utmaningar som AI erbjuder undervisningen.

Även AI-utvecklingens konsekvenser för den högre utbildningen har fått ökat fokus och i början av 2023 har bland annat informationen om AI och examination utvecklats på internwebben.

Uppdrag till rektor och områdesnämnderna⁷:

- Att under 2024–2026 stärka arbetet med att utforma universitetets utbildningsutbud så att det är ett förstahandsalternativ för studenter.

3.1.2 Prioriterade satsningar utbildning på forskarnivå

Forskarutbildning är en central uppgift för universitetet. Utbildningarna på forskarnivå ska hålla högsta nationella och internationella kvalitet och vara ett välkänt och attraktivt val för de mest motiverade och kvalificerade studenterna från hela världen. Kurser i god forskningssed utgör en naturlig del i forskarutbildningen och en stimulerande forskningsmiljö stärker kvaliteten. Universitetet ska genomföra forskarutbildning för att tillgodose det egna kompetensbehovet, men även för arbetsmarknaden i övrigt. Forskarutbildningen utvärderas med stöd av externa granskare inom ramen för universitetets modell för utbildningsutvärderingar.

Dimensionering av forskarutbildningen är en uppgift för respektive områdesnämnd och en fråga som löpande bevakas och följs upp. För att markera forskarutbildningens betydelse ingår doktorsexamina i den kvalitetsbaserade resursfördelningsmodellen (se avsnitt 5.3.3).

3.2 Utveckla forskningsexcellens och stärk förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens

Uppsala universitet har som mål att utveckla forskningsexcellens och stärka förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens. Universitetet vill stärka positionen som ett världsledande universitet. Att skapa förutsättningar för det långsiktiga, fria kunskapsökande som kännetecknar den mest grundläggande forskningen är ett särskilt ansvar för offentligt finansierade forskningsuniversitet. Den styrka som ligger i att enskilda forskare och grupper driver kunskapsfronten framåt genom grundforskning av högsta kvalitet ska odlas och vidareutvecklas.

3.2.1 Prioriterade satsningar

Uppsala universitet har som mål att stärka sin position som internationellt ledande forskningsuniversitet. Långsiktig kompetensförsörjning och karriärfrågor samt goda villkor för yngre forskare är några av universitetets viktigaste framtidsfrågor. Se vidare under avsnitt 4.4.

⁷ I verksamhetsplanen används genomgående ”områdesnämnd” vid fördelning av uppdrag. Där särskilda fakultetsnämnder finns inom ett vetenskapsområde ligger vissa uppgifter direkt på dem, uppgifter som inom andra vetenskapsområden ligger på områdesnämnderna. Se uppgifterna för fakultetsnämnder i Arbetsordning för Uppsala universitet (UFV 2017/95), s. 18.

Excellens och genomslag

Forskare vid Uppsala universitet står sig väl i konkurrensen om prestigefyllda forskningsbidrag. För samfinansiering av bidrag från Wallenberg Fellows, Wallenberg Scholars, bidrag från European Research Council (ERC) samt Riksbankens Jubileumsfonds programanslag avsätts 29 mnkr av universitetets medel för egna kvalitetsbedömningar (se avsnitt 5.3.4).

Citeringsanalyser av universitets publikationer visar att universitetet ligger över världsmedelvärdet vad det gäller citeringar, men lägre än flera av de universitet som Uppsala universitet jämför sig med. Universitetet rankas högt i flera av de stora internationella rankinglistorna, men har under de senaste åren tappat i placeringar på flera rankinglistor. Det beror delvis på sämre resultat för indikatorer kopplade till publicering och citeringar. Ett starkt genomslag av forskningen är en förutsättning om universitetet vill stärka sin position som ett världsledande universitet.

Öppen vetenskap

Arbetet med ett mer öppet vetenskapssystem som syftar till att öka forskningsresultatens tillgänglighet, transparens, reproducerbarhet och innovationspotential fortgår. Den nationella målsättningen har varit att vetenskapliga publikationer, som är ett resultat av forskning som finansierats med offentliga medel, skulle vara omedelbart öppet tillgängliga från 2021. Målet på öppet tillgängliga forskningsdata och konstnärliga verk är 2026 (prop. 2020/21:60). Universitet och högskolor har ett regeringsuppdrag att utveckla arbetet med öppen vetenskap i syfte att verksamheten ska bidra till att nå den nationella inriktningen för ett öppet vetenskapssystem.

De så kallade transformativa avtalen med vetenskapliga förlag ska skynda på en övergång från en prenumerationsbaserad modell till publicering med öppen tillgång. Modellen innebär dock att de universitet, däribland Uppsala universitet, som publicerar mycket får ta en övervägande del av kostnaderna. Det innebär kraftigt ökade kostnader för dessa lärosäten. Universitetet har påtalat problemet för regeringen bland annat i budgetunderlaget för 2024-2026.

För att skapa goda förutsättningar för forskare att arbeta enligt principer om öppen vetenskap medverkar universitetet i internationella och nationella infrastrukturer samt utvecklar stödfunktioner. En av rektor tillsatt utredning, med syfte att erbjuda stöd till forskare för att uppfylla de krav som finns kopplade till hantering och arkivering av forskningsdata, presenterade sina resultat i mars 2023. Utredningen föreslår bland annat att ett forskningsdatastöd etableras, att vetenskapsområdena inleder ett arbete med att etablera handlingsplaner för forskningsdata samt genomför en kartläggning kring nuvarande hantering av och kostnader för lagring av forskningsdata vid alla institutioner.

God forskningssed

Uppsala universitet arbetar systematiskt med att värna vetenskapens trovärdighet och god forskningssed. Ett rektorsråd stödjer rektor i dessa frågor. Rektorsrådet koordinerar det

proaktiva arbetet med utsedda stödpersoner vid vetenskapsområdena, nämnden för utredning av avvikelser från god forskningssed hanterar anmälningar, och kurser i forskningsetik ges både för studenter och anställda. Ett arbete pågår med att ta fram en riktlinje kring etiska aspekter för forskning utomlands.

Uppdrag till rektor:

- Att under 2024–2026 ta fram en plan för hur universitetet ska arbeta med vetenskaplig publicering för att öka det vetenskapliga genomslaget, samt implementera planen i verksamheten.
- Att under 2024–2026 ta fram en plan för hur universitetet ska arbeta med öppen vetenskap och implementera planen i verksamheten.

3.3 Stärk gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning

Den styrka som ligger i universitetets inomvetenskapliga grundforskning behöver kompletteras med insatser för att stimulera utmaningsdriven forskning, som ofta förutsätter både gränsöverskridande samarbeten inom universitetet och välutvecklad samverkan med andra aktörer i samhället. Universitetets mål är därför att utveckla fler högprofilerade forskningsmiljöer med tematisk inriktning, särskilt kopplat till hållbar samhällsutveckling. Forskare med olika ämnesbakgrund ska samarbeta kring gemensamma problemställningar, i samverkan med partners och intressenter utanför universitetssektorn. Formerna för att organisera gränsöverskridande satsningar ska utvecklas för att säkerställa att framväxande tematiska satsningar kopplas till existerande disciplinorienterade forskningsmiljöer, och understödjer sambandet mellan forskning och utbildning.

3.3.1 Prioriterade satsningar

Uppsala universitet har med sin ämnesmässiga bredd goda förutsättningar att bidra till att möta nationella samhällsutmaningar och att FN:s globala hållbarhetsmål nås. Rektor har initierat en större universitetsgemensam satsning inom hållbar utveckling med fokus på målkonflikter och synergier (se vidare avsnitt 2.1). Det finns även andra pågående satsningar för att lösa samhällsutmaningar. Exempel på satsningar på gränsöverskridande eller utmaningsdriven forskning som har stöd av universitetsgemensamma strategiska medel är Centrum för kvinnors psykiska hälsa (WoMHer), AI4Research, Diabetes Centrum (UDC) och Alva Myrdal-centrum för kärnvapenedrustning (AMC). Det EU-strategiska arbetet genomförs främst genom ett aktivt deltagande i de akademiska nätverken The Guild of European Research-Intensive Universities och Coimbra.

Tvär- och mångvetenskap är ett universitetsgemensamt tema i forskningsutvärderingen Kvalitet och förnyelse 2024 (KoF24).

3.4 Utnyttja potentialen vid Campus Gotland

Utbildnings- och forskningsmiljön vid Campus Gotland har särskilt goda förutsättningar att pröva nya vägar och utnyttja potentialen i mång- och tvärvetenskap samt regional samverkan. Campus Gotland ska bidra till att öka universitetets förmåga att möta

framtidens samhällsutmaningar, bland annat inom området hållbar utveckling. Campus Gotland ska vara en levande miljö med hög närvaro av medarbetare och studenter.

3.4.1 Prioriterade satsningar

Universitetet har som mål att 1 500 helårsstudenter ska studera på plats vid Campus Gotland. Detta uppnåddes 2021, men antalet minskade något 2022. Målet kvarstår och utgör basen för den fortsatta utvecklingen. Varje områdesnämnd tilldelas ett utbildningsuppdrag för Campus Gotland för totalt antal helårsstudenter och antal helårsstudenter på campus samt ett basanslag för forskning och forskarutbildning (se avsnitt 5.2.4 och 5.3.6). Utbildningsuppdraget syftar till att säkerställa att universitetet klarar målet om 1 500 helårsstudenter på campus.

Konsistoriet inrättade i april 2023 Nämnden för Campus Gotland som har i uppdrag att arbeta med utveckling, samordning och ökad profilering av verksamheten på Campus Gotland. Ett rektorsråd, som utses av rektor, är huvudföredragande i och arbetar på uppdrag av nämnden. Rektorsrådet är universitetets kontakt gentemot regionala aktörer och har en samordnande roll. Vid sidan av nämnden finns ett Gotlandskollegium, bestående av lärare och forskare med placering på Campus Gotland, med huvuduppdrag att vara rådgivande till rektorsrådet.

3.5 Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning

Universitetet har som mål att utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning och att detta synsätt ska få ett starkare genomslag inom hela universitetet. Universitetet ska arbeta proaktivt och samordnat med samverkan, både som ett sätt att öka kvalitet och relevans i universitetets utbildning och forskning, och som ett sätt att nyttiggöra ny kunskap i samhället.

3.5.1 Prioriterade satsningar

Samverkan är en naturlig del i den dagliga verksamheten inom både utbildning och forskning och bedrivs av lärarlag och forskargrupper vid universitetets institutioner. Utbildning av de människor som ska arbeta i och bygga samhället är en av universitetets viktigaste samverkansuppgifter. Ett brett universitet som Uppsala universitet har kontaktytor mot i princip alla samhällssektorer och samverkan sker därför i olika former med olika aktörer.

Strategiska partnerskap

Uppsala universitets strategiska partnerskap med Hitachi Energy, NCC, Volvo Cars Corporation, Uppsala kommun och Region Gotland syftar till att stärka universitetets forskning och utbildning och samtidigt bidra till samhällsnytta och innovation. Universitetet har som ambition att öka antalet strategiska partnerskapen de kommande åren.

Samverkan med kommuner och regioner

Samverkan med arbetsgivare är naturliga och centrala inom de flesta utbildningar, inte minst inom de utbildningar där verksamhetsförlagda moment ingår. Den verksamhetsförlagda utbildningen som ingår i lärarprogrammen sker i samverkan med en rad skolhuvudmän i Uppsala, Västmanlands, Gävleborgs och Stockholms län samt Region Gotland.

Uppsala universitet har en bred och kontinuerlig samverkan med Region Uppsala, Akademiska sjukhuset och Uppsala kommun för att kunna bedriva högkvalitativ utbildning och forskning inom medicin, farmaci och vård. Samverkan omfattar förutom klinisk forskning, verksamhetsförlagd utbildning och utbildning inom legitimationsyrken, även samarbete inom ramen för universitetssjukvårdsnämnden och universitetssjukvårdsstyrelsen. Universitetet har kliniska forskningscentrum i Falun, Västerås, Gävle och Eskilstuna som drivs i samverkan med respektive region.

Forskningssatsningar

Det finns ett flertal strategiska forskningssatsningar som sker i samverkan med företag, sjukvård eller andra aktörer, exempelvis Uppsala Antibiotic Center (UAC). Uppsala Clinical Research Center (UCR) är vidare Sveriges största kliniska akademiska forskningsorganisation som på uppdrag från såväl akademi som industri genomför och hanterar alla aspekter av klinisk forskning under ett och samma tak. Uppsala universitet deltar i tre EIT-konsortier och är värd för tre kompetenscentra finansierade av Vinnova och två kompetenscentra finansierade av Energimyndigheten. Även inom forskningsinfrastrukturer är samverkan viktigt, exempelvis inom SciLifeLab, Biobank Sverige och acceleratorutvecklingslaboratoriet FREIA.

Verifiering för samverkan (VFS) stödjer forskningssamarbeten mellan Uppsala universitet och privat, offentlig eller ideell verksamhet, och medel avsätts för satsningen i verksamhetsplanen (se avsnitt 5.3.9). Syftet är att ge förutsättningar för att utveckla en samarbetsidé i ett gemensamt projekt och därmed vara väl förberedd inför externa utlysningar.

4. Strategiska prioriteringar för 2024–2026

I Mål och strategier för Uppsala universitet identifieras strategiska prioriteringar med syfte att stärka generella förutsättningar för utbildningens och forskningens utveckling.

De fem strategiska prioriteringarna som ska stärka kvalitet och relevans i hela universitetets verksamhet är kvalitetsarbete, internationalisering, infrastruktur, kompetensförsörjning och karriärsystem, samt stöd och miljö.

4.1 Kvalitetsarbete

Kvalitetsarbetet ska säkra och främja kvaliteten i utbildning och forskning, samt utgå från och stärka den akademiska och kollegiala kulturen. Det ska vara öppet, ändamålsenligt och effektivt.

Universitetets kvalitetssystem grundas i existerande akademisk kvalitetskultur, som aktivt underhålls, ständigt prövas och förnyas av medarbetare och studenter, med stöd av ledningen på alla nivåer. Det ska finnas en god balans mellan kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling samt mellan vad som ska regleras gemensamt, respektive utformas inom institutioner, fakulteter och vetenskapsområden.

4.1.1 Forsknings- och utbildningsutvärderingar

En central komponent i det långsiktiga kvalitetsarbetet är utbildningsutvärderingar. Rektor beslutade 2022 om reviderade riktlinjer för utbildningsutvärderingar (UFV 2021/2434). Utvärderingarna omfattar all utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå och genomförs i sexårscykler. Alla utbildningar utvärderas genom självvärderingar och av externa granskare. Syftet är att utbildningarna ska vidareutvecklas och hålla högsta nationella och internationella kvalitet.

Uppsala universitets samlade kvalitetssäkringsarbete avseende utbildning granskades genom UKÄ:s lärosätesgranskning under 2020–2021. Granskningen resulterade i det bästa möjliga omdömet, godkänt kvalitetssäkringsarbete. Alla utom en av 19 bedömningsgrunder uppfylldes. Under 2022 och 2023 genomförs ett utvecklingsarbete till följd av granskningen med fokus på två prioriterade utvecklingsområden: förbättrad återkoppling och uppföljning av resultat och åtgärder från utvärderingar till studenter respektive förfining genom förenkling, så att kvalitetssystemet fokuserar på det som verkligen driver kvalitet.

Universitetets forskningsutvärderingar genomförs med cirka sex års mellanrum. Mot bakgrund av resultaten från en förstudie har rektor fattat beslut om en ny forskningsutvärdering 2024 (UFV 2022/1003). Den genomförs utifrån två universitetsgemensamma teman (forskningsinfrastruktur samt tvär- och mångvetenskap) samt genom vetenskapsområdes-/fakultetsdrivna utvärderingar av forskning och forskningsmiljöer.

Uppdrag till rektor:

- Att tillse att forskningsutvärderingen KoF24 genomförs.

4.2 Internationalisering

Internationaliseringsarbetet ska vara kvalitetsdrivande och kompetenshöjande och samarbeten och utbyten ska fördjupas. Universitetet ska vara ett attraktivt val för lärare, forskare och studenter från hela världen. Strävan är att internationalisering ska vara integrerad i all utbildning, forskning och samverkan.

Den största delen av den internationella verksamheten sker på institutionsnivå, forskargrppsnivå eller mellan enskilda forskare. Breda utlysningar av tjänster och stöd till internationella postdoktorer och doktorander är viktiga aspekter för internationalisering gå hemmaplan. De avgiftsbetalande studenterna har ökat i antal vilket bidragit både till ökad kvalitet inom utbildningen och större bredd i utbildningsutbudet inte minst på avancerad nivå.

4.2.1 Europauniversitetet Enlight

Den internationella verksamheten sker även inom ramen för universitetsgemensamma samarbeten. Uppsala universitet utgör tillsammans med åtta andra europeiska universitet konsortiet Enlight som 2020 beviljades medel från EU-kommissionen för tre år som Europauniversitet. Syftet med Europauniversitet är att lärosäten i Europa ska formera nätverk för att lösa stora samhällsutmaningar och kompetensbrist inom Europa genom utökade utbyten och närmare samarbeten, Konsortiet har ansökt om en fortsättning för projektet för perioden 2023–2027. Universitetet har som målsättning att öka antalet studenter inom Enlight till minst 45 helårsstudenter 2026 (se vidare 5.2.5).

4.3 Infrastruktur

Strategiarbete och processer för prioritering inom forskningsinfrastruktur ska stärkas. Ambitionen är att utnyttjandet av befintliga forskningsinfrastrukturer ska öka och ändamålsenlig infrastruktur ska understödja utbildning.

Infrastruktur är en central resurs för utbildning och forskning vid ett internationellt ledande universitet. Uppsala universitet ska fortsätta utveckla goda utbildnings- och forskningsresurser för att stödja och bidra till förnyelse av utbildning och forskning.

4.3.1 Utveckling av forskningsinfrastruktur

Tillgång till och utveckling av faciliteter i världsklass lägger grunden för att stärka positionen som ett internationellt ledande och attraktivt universitet. Uppsala universitet är värd för flera framstående forskningsinfrastrukturer och deltar i samarbetet kring väsentligt fler. Kostnaderna för forskningsinfrastruktur är betydande och har ökat under senare år. Grundprincipen är att varje vetenskapsområde finansierar sin egen infrastruktur.

Arbetet med att utveckla de interna processerna för hantering av forskningsinfrastruktursatsningar och att inventera kärnverksamhetens behov fortsätter under 2023. Uppsala universitet är också värd för det Vinnova-finansierade projektet SESAM (2022–2024) som syftar till att ta fram modeller som underlättar för lärosäten och institut att öppna upp Sveriges laboratorieinfrastrukturer för fler användare.

Forskningsinfrastruktur är ett universitetsgemensamt tema i universitetets forskningsutvärdering Kvalitet och förnyelse 2024 (KoF24). Ett rektorsråd är utsett och stödjer rektor i dessa frågor.

4.4 Kompetensförsörjning och karriärsystem

Universitetet ska erbjuda tydliga akademiska karriärvägar och det akademiska ledarskapet ska breddas och stärkas. Universitetet ska erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för alla personalkategorier. Rekrytering ska föregås av analyser av kompetensbehov och strategiska överväganden. Uppsala universitet har en anställningsordning beslutad av konsistoriet och kompletterande riktlinjer på fakultetsnivå.

Kvalificerade lärare och forskare är avgörande för att universitetet ska nå det övergripande målet att bedriva utbildning och forskning av högsta kvalitet och relevans. Det gäller även personal som stödjer lärare och forskare. God kompetensförsörjning och tydliga karriärvägar kräver ett långsiktigt och strukturerat arbete som syftar till att universitetet kan attrahera, rekrytera och utveckla skickliga lärare, forskare och andra medarbetare.

4.4.1 Karriärvägar

För att stärka den långsiktiga kompetensförsörjningen avsätts 17 mnkr från universitetets egna kvalitetsbedömningar för en satsning på biträdande universitetslektorat (se avsnitt 5.3.4). Dessa medel används för att etablera anställningskategorin som bas för ett attraktivt karriärsystem vid universitetet. Satsningen pågår till och med 2024. Under 2021–2024 har Uppsala universitet ett mål i regleringsbrevet att 3 procent av samtlig forskande och undervisande personal (heltidsekvivalenter) ska vara biträdande lektorer.

Projektet Prefektrollen, som haft målsättningen att utveckla prefektrollen och erbjuda goda förutsättningar att verka som chef och företrädare för institutionen, avslutades i december 2020 och utvecklingsarbete i linje med förslagen fortsätter. Bland annat har piloter för gemensamma introduktionsträffar och mentorsprogram genomförts under 2022–2023. Ambitionen är att ytterligare mentorsprogram genomförs 2024.

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att öka antalet biträdande universitetslektorer så att universitetets mål att biträdande lektorer ska utgöra minst 3 procent av samtlig forskande och undervisande personal (heltidsekvivalenter) under perioden 2021–2024 nås.

4.4.2 Kompetensförsörjningsplaner

Förmågan att attrahera och skapa goda förutsättningar för skickliga forskare och lärare är en av de viktigaste framgångsfaktorerna för universitetet. Det gäller även för övrig personal som stödjer lärare och forskare. Områdesnämnderna ska årligen lämna förslag eller yttrande till rektor om plan för kompetensförsörjning. Detsamma gäller för fakultetsnämnderna som i förekommande fall ska lämna motsvarande plan till områdesnämnden. Planen ska ingå som ett särskilt avsnitt i områdets/fakultetens verksamhetsplan.

Kompetensförsörjningsplaneringen ska stimulera till strategiska diskussioner på alla nivåer i organisationen och utgöra ett underlag för dialog mellan universitetsövergripande nivå, vetenskapsområde, fakultet och institution. Långsiktig kompetensförsörjning avhandlas årligen vid rektors områdesdialoger.

I kompetensförsörjningsplanerna på områdes- och fakultetsnivå ska nedanstående frågeställningar behandlas utifrån ett långsiktigt perspektiv och med utgångspunkt i vetenskapsområdets/fakultetens respektive mål och strategier. Planen ska omfatta samtliga personalkategorier, det vill säga akademiska anställningar, inklusive de som finansieras med externa medel, samt administrativ och teknisk personal, och med hänsyn till aspekter som rör jämställdhetsintegrering och lika villkor. Motsvarande kompetensförsörjningsplaner ska även tas fram vid universitetsförvaltningen och universitetsbiblioteket.

Frågeställningar som ska behandlas:

1. Kartläggning
 - Huvudsakliga styrkor
 - Främsta utmaningar
2. Analys
 - Utvecklingsområden
3. Strategi för långsiktig kompetensförsörjning
 - Karriärvägar och kompetensutveckling
 - Viktiga prioriteringar i övrigt
4. Planerade åtgärder
 - Handlingsplan utifrån svaren i punkterna 1–3
 - Eventuellt behov av stöd från universitetet

För att säkerställa en inkluderande process ska områdesnämnd/fakultetsnämnd tillse att samtliga institutioner i sin verksamhetsplanering behandlar och dokumenterar ovanstående frågeställningar. Därtill står det rektor, områdesnämnder och fakultetsnämnder fritt att lägga till ytterligare frågor.

Uppdrag till rektor:

- Att tillse att alla delar av universitetet i sina verksamhetsplaner inarbetar ett avsnitt om långsiktig kompetensförsörjning enligt instruktionen ovan.

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att i verksamhetsplanen inarbeta ett avsnitt om långsiktig kompetensförsörjning enligt instruktionen ovan. Planen ska årligen redovisas på rektors områdesdialog.
- Att tillse att i förekommande fall fakultetsnämnder och samtliga institutioner/motsvarande årligen behandlar och dokumenterar ovanstående frågeställningar inom ramen för sin verksamhetsplanering.

4.5 Stöd och miljö

Universitetets verksamhetsstöd ska vara samordnat, effektivt och kvalitetsstärkande. Teknik och stöd för möten och e-lärande ska utvecklas. Den unika universitetsmiljön i Uppsala ska bevaras och utvecklas. Samverkan med kommun och region i utvecklingsfrågor ska stärkas.

Uppsala universitet är en mötesplats för kunskap, kultur och kritisk dialog. Universitetet ska erbjuda en inspirerande och väl fungerande fysisk, social och kulturell miljö. Kulturarv, traditioner och ett aktivt studentliv är viktiga delar av den bredare bildningsmiljön. Väl fungerande arbets- och utbildningsmiljöer understödjer utbildning och forskning av högsta kvalitet och relevans.

4.5.1 Utvecklat stöd

God kunskap och förståelse för verksamheten vid olika delar av organisationen är nödvändig för ett bra verksamhetsstöd. Universitetets systematiska utvärderingar av utbildning och forskning bidrar till utveckling och ökad kvalitet. Som en del av det systematiska kvalitetsarbetet genomförs på motsvarande sätt avdelningsaudits inom universitetsförvaltningen.

Universitetsdirektören beslutade i februari 2023 om en utredning med uppdrag att ta fram förslag på en ändamålsenlig och effektiv universitetsgemensam organisation för forsknings- och samverkansstöd till ledning och forskare. Utredningens förslag kommer att omhändertas under hösten 2023. Arbetet med att utveckla det universitetsgemensamma IT-stödet, som inrättades 2019, fortsätter under 2024. Under 2022 gjordes en utvärdering av verksamheten av externa utredare och en handlingsplan har utarbetats med grund i slutsatserna i analysen.

Stress och psykisk ohälsa hos studenter har identifierats som en allvarlig risk i den universitetsövergripande riskanalysen (se avsnitt 1.4). Arbetet med att utveckla det förebyggande hälsoarbetet kommer att fortsätta det närmste året, bland annat genom kurser i Mental Health First Aid (MHFA) riktade mot anställda vid universitetet, fortsatt satsning på internationella studenter samt genom att omsätta förslag från den förstudie som genomfördes 2021 kring studenternas psykiska hälsa.

4.5.2 Arbetsmiljö

Uppsala universitet ska ha en hälsofrämjande och hållbar arbetsmiljö för alla medarbetare och studenter. Verksamheten ska präglas av lika villkor. Det bidrar till att universitetet är ett lärosäte med en trygg, stimulerande och utmanande lärande- och forskningsmiljö. Det skapar också förutsättningar för en framgångsrik verksamhet och bidrar till att Uppsala universitet är en attraktiv arbetsgivare och utbildningsanordnare.

Rektor beslutade 2022 om Policy för arbetsmiljö och lika villkor (UFV 2021/1473). Syftet med policyn är att övergripande beskriva vad som ska känneteckna arbetsmiljön vid universitetet, hur arbetsmiljö- och likavillkorsarbetet ska genomföras för att nå dit, samt hur ansvaret för arbetsmiljön är fördelat. Policyn omfattar såväl medarbetare som studenter och ska implementeras i hela verksamheten under 2023–2025.

Verktyg och stödmaterial har utvecklats för att skapa förutsättningar för ett mer förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete. Arbetsmiljöromd för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön är ett verktyg som kan användas för att undersöka och utveckla arbetsmiljön. Den årliga uppföljningen av universitetets arbetsmiljöarbete ger en bild över hur arbetet fungerar och är ett underlag för vidare insatser på olika nivåer. Införandet av ett digitalt system för incidenthantering fortsätter, med målsättning att såväl medarbetare som studenter ska omfattas. Lika villkorsperspektivet integreras även i arbetsmiljöarbetet.

Rektor beslutade i februari 2023 om en medarbetarpolicy för Uppsala universitet (UFV 2021/1066). Syftet med medarbetarpolicyn är att främja en god organisatorisk och social arbetsmiljö på lika villkor samt bidra till kvalitet i universitetets hela verksamhet och policyn ska implementeras i hela verksamheten.

Uppdrag till rektor:

- Att tillse att alla delar av universitetet fortsätter stärka det förebyggande arbetsmiljöarbetet.
- Att fortsatt utveckla det förebyggande arbetet mot trakasserier, sexuella trakasserier repressalier och kränkande särbehandling.

5. Resursfördelning

5.1 Takbelopp och anslag

Uppsala universitet erhåller anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt för forskning och utbildning på forskarnivå (se tabell 5.1). Siffrorna för 2025 och 2026 är beräknade utifrån budgetpropositionen 2023.

Tabell 5.1 Beräknade anslag, tkr

Anslagspost	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
2:3 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 028 199	2 097 216	2 148 425	2 163 840	69 017
varav ap. 1.1 Takbelopp (ram)	1 982 111	2 097 216	2 148 425	2 163 840	115 105
varav ap. 1.2 Takbelopp RRF (ram)	46 088				-46 088
2:4 Forskning och utbildning på forskarnivå	2 366 674	2 449 462	2 541 657	2 588 083	82 788

5.2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

5.2.1 Fördelning av takbelopp

Uppsala universitet tilldelas ett takbelopp för utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt tabell 5.2. Takbeloppet är den högsta ersättningen som kan tilldelas universitetet ett visst år. Vid årets slut görs en avräkning baserad på värdet av faktisk produktion av helårsstudenter och helårsprestationer per utbildningsområde jämfört med tilldelat takbelopp. Om universitetet redovisar fler helårsstudenter och helårsprestationer än vad som ryms inom årets takbelopp (så kallad överproduktion) får överproduktion upp till 15 procent av takbeloppet sparas till följande budgetår och berättigar då till ersättning. Universitetet har också rätt att anslagsspara 10 procent av takbeloppet om värdet av utförda helårsstudenter och helårsprestationer inte räcker upp till takbeloppet (så kallad underproduktion).

Utgångspunkten för verksamhetsplanen för 2024 är de planeringsförutsättningar som anges i budgetpropositionen för 2023 och vårandringsbudgeten 2023. Uppsala universitet redovisade 2022 en underproduktion på 9 mnkr. Vid utgången av 2022 återstår sparade prestationer motsvarande 134 mnkr. Prognosen för 2023 är en mindre underproduktion i förhållande till tilldelat takbelopp.

Anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå beräknas till 2 097 216 tkr för 2024. Förändringen (69 017 tkr) jämfört med 2023 härrör till:

- Utbyggnad av läkarutbildningen (inom regeringens satsning på bristyrken) som inleddes 2018 (+1 145 tkr)
- Satsningen på Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) trappas ner (-5 980 tkr)
- Utbyggnad av regeringens satsning Utbildning hela landet som inleddes 2020 (+4 049 tkr)
- Pris- och löneomräkning och justeringsposter (+69 803 tkr)

Tabell 5.2 Tilldelning av anslag 2:3 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå, tkr

	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
ap. 1.Takbelopp UU ¹⁾	2 028 199	2 097 216	2 148 425	2 163 840	69 017
-varav internt takbelopp GRUND	1 973 359	2 043 162	2 126 923	2 163 840	69 803
-varav utbyggnad av läkarutbildningen ²⁾	6 287	7 432			1 145
-varav utbyggnad av KPU ³⁾	9 100	3 120			-5 980
-varav utbyggnad av utbildning hela landet ³⁾	17 453	21 502	21 502		4 049
-varav utbyggnad av livslångt lärande ³⁾	22 000	22 000			0
Summa	2 028 199	2 097 216	2 148 425	2 163 840	69 017

- 1) När utbyggnader är genomförda övergår de riktade medlen till raden internt takbelopp GRUND.
- 2) Beloppet i tabellen rör läkarutbildningen och förs över till GRUND fr o m 2025.
- 3) Utbildning i hela landet (2021–2025), livslångt lärande (2022–2024) och KPU (2021–2024) är tidsbegränsade utbyggnader.

Med de riktade utbyggnaderna följer uppdrag att bygga ut olika utbildningar enligt tabell 5.3. Utbyggnaderna åiterrapporteras till regeringen i årsredovisningen enligt särskilda åiterrapporteringskrav.

De satsningar som regeringen gjort under 2020 och 2021 var tillfälliga förutom satsningen på bristyrkesutbildningar. Satsningen på utbildning i hela landet pågår till och med 2025. Satsningarna på kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) respektive livslångt lärande pågår till och med 2024.

I tabell 5.4 framgår fördelningen av medel till områdesnämnderna inom respektive satsning.

Tabell 5.3 Utbyggnad av högskolan: Fördelning av antal helårsstudenter på vissa utbildningar enligt utbyggnad som startade 2018, 2020 och 2021, samt mål för examina inom vissa utbildningar.

	Områdesnämnd	Antal hst 2024 2018 års utbyggnad	Antal hst 2024 2020 och 2021 års utbyggnad	Antal utfärdade examina under 2021-2024
Läkarutbildning (Bristyrken)	Medicin och farmaci	44		
Kompletterande pedagogisk utb KPU	Humaniora och samhällsvetenskap		*	
Utbildning hela landet	Alla	210		
Livslångt lärande	Alla		*	
Lärar- och förskolläraryt utbildningar (förskolläraryt examina, grundläraryt examina, specialläraryt examina och ämnesläraryt examina)	Humaniora och samhällsvetenskap			2 330
Hälso- och sjukvårdsutbildningar (barnmorskeexamina, röntgensjuksköterskeexamina, sjuksköterskeexamina och specialistsjuksköterskeexamina)	Medicin och farmaci			1 500
Totalt uppdrag		675		3 830

* Medel erhålls för utbyggnad som inte är uttryckt i antal helårsstudenter eller examina.

Takbeloppet fördelas internt i:

- tilldelat anslag till områdesnämnderna (se avsnitt 5.2.3)
- centrala avsättningar (se avsnitt 5.2.10)

5.2.2 Principer för anslagsfördelning till områdesnämnderna

Respektive områdes- och fakultetsnämnd ska svara för planering, genomförande och uppföljning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt svara för fördelning av de resurser som nämnden disponerar för dessa ändamål. Områdesnämnderna tilldelas ett internt takbelopp för ändamålet.

Uppdraget inkluderar den av regeringen riktade utbyggnaden av utbildningarna i form av helårsstudenter till den omfattning som anges i tabellerna 5.2 och 5.3 samt uppdraget att under perioden 2021–2024 utföra ett visst antal examina inom lärar- och förskolläraryt utbildning respektive inom hälso- och sjukvårdsutbildningar. Uppföljning av verksamheten sker bland annat vid områdesdialogerna och i årsredovisningen.

Det interna takbeloppet är en ram inom vilken varje områdesnämnd förväntas prioritera och förnya utbildningsutbudet utifrån Mål och strategier för Uppsala universitet. Vid prioritering ska hänsyn tas till studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Områdesnämnderna ska varje år producera helårsstudenter och helårsprestationer med målet om att uppnå 100 procent av takbeloppet. Områdesnämnderna får vid överproduktion inte spara prestationer över 100 procent. En underproduktion mot det interna takbeloppet leder inte till någon återbetalning från områdesnämnd till universitetet. Dock kan upprepad underproduktion inom ett vetenskapsområde leda till ett minskat takbelopp kommande år.

Vissa verksamheter av universitetsgemensamt intresse finansieras som centrala avsättningar (se tabell 5.8). I dessa ingår bland annat strategiska medel till rektors särskilda satsningar under året.

5.2.3 Tilldelat anslag till områdesnämnderna

Uppsala universitets modell för resursfördelning utgår från regeringens modell för ersättning av helårsstudenter och helårsprestationer per utbildningsområde, de så kallade prislapparna (se bilaga 1). Områdesnämndernas interna takbelopp bygger på de nationella prislapparna och motsvarar de helårsstudenter och helårsprestationer som ska produceras. För ändamålet tilldelas områdesnämnden ett anslag som uppgår till det interna takbeloppet reducerat med områdesnämndens andel av centrala avsättningar.

Det interna takbeloppet till områdesnämnderna baseras på föregående års takbelopp, regeringens riktade satsningar och interna överväganden. Summan ska uppgå till samma belopp som universitetets takbelopp från regeringen plus eventuellt anslagssparande. Hur många helårsstudenter som ryms inom takbeloppet avgörs av inom vilka utbildningsområden de avräknas samt hur hög prestationsgraden är.

Tabell 5.4 Sammanställning fördelning av interna takbelopp, tkr

	Internt takbelopp 2023 Totalt	Internt takbelopp 2023 GRUND Totalt	riktade satsningar bristyrken läkare	riktade satsningar KPU	riktade satsningar utbildning hela landet	Livslångt lärande	Internt takbelopp 2024 (PLO + justering) GRUND	Tillfällig omfördelning takbelopp	riktade satsningar utbildning hela landet	riktade satsningar bristyrken läkare	riktade satsningar KPU	Livslångt lärande	Internt takbelopp 2024 Totalt	Summa ändring av internt takbelopp
Humaniora och samhällsvetenskap	980 210	956 019		9 100	5 091	10 000	990 637	9 500	6 272		3 120	10 000	1 019 529	39 319
Medicin och farmaci	511 567	494 189	6 287		5 091	6 000	512 001	-15 000	6 272	7 432		6 000	516 705	5 138
Teknik och naturvetenskap	535 009	521 738			7 271	6 000	540 524	5 500	8 958			6 000	560 982	25 973
Ofördelat takbelopp	1 413	1 413											0	-1 413
Summa fördelning	2 028 199	1 973 359	6 287	9 100	17 453	22 000	2 043 162	0	21 502	7 432	3 120	22 000	2 097 216	69 017

Under 2024 görs en tillfällig omfördelning av takbelopp mellan områdesnämnderna (se tabell 5.4). Arbetsterapeutprogrammet vid vetenskapsområdet för medicin och farmaci har försenats med ett år och startar först höstterminen 2024. Utbildningar inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci påverkas dessutom av att pandemin gett långvariga effekter på tillgången till lärarresurser med anledning av läget inom sjukvården. Därför omfördelas tillfälligt takbelopp på 15 mnkr till de andra områdesnämnderna.

5.2.4 Utbildning Campus Gotland

Konsistoriet har beslutat att målet om 1 500 helårsstudenter som studerar på plats vid Campus Gotland ska utgöra basen för fortsatt utveckling. Vid samgåendet år 2013 uppgick antalet helårsstudenter på campusutbildningar till drygt 700. Målet nåddes 2021 då antalet studenter på campus uppgick till 1 504 stycken, men antalet minskade något 2022.

Varje områdesnämnd ges i uppdrag att utföra ett visst antal helårsstudenter vid Campus Gotland (se tabell 5.5). Uppdraget finansieras inom respektive områdesnämnds ordinarie takbelopp samt med studieavgifter. Om någon områdesnämnd upprepat inte klarar sitt utbildningsuppdrag kan uppdrag tillsammans med takbelopp omfördelas till annan områdesnämnd.

Utöver tilldelade utbildningsuppdrag (tabell 5.5) och basanslag (tabell 5.15) avsätts sammanlagt 9,4 mnkr som kvalitetsmedel till Campus Gotland. Modellen har varit underfinansierad varför avsättningen höjs med 2,1 mnkr inför 2024 och anpassas efter faktiska kostnader. Medlen ska användas till resor mellan Uppsala och Visby och fördelas baserat på antalet anställda vid Campus Gotland. Medlen ska också användas till att fördela extra medel motsvarande 5 000 kronor per helårsstudent på campusutbildningar för att täcka merkostnader för de institutioner som bedriver campusutbildning på Gotland. Maximalt ersätts 100 helårsstudenter per institution, vilket innebär att den högsta ersättningen till en viss institution är 0,5 mnkr.

Tabell 5.5 Utbildningsuppdrag, Campus Gotland, tkr

Områdesnämnd/övrigt	HST	varav minst	Andel
	Totalt	Campus	
Humaniora och samhällsvetenskap	1 600	1 150	67 %
Medicin och farmaci	100	100	4 %
Teknik och naturvetenskap	700	250	29 %
Summa	2 400	1 500	100 %

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att genomföra utbildningsuppdrag för Campus Gotland enligt tabell 5.5.

5.2.5 Europauniversitetet Enlight

Uppsala universitet utgör tillsammans med åtta andra europeiska universitet konsortiet Enlight som 2020 beviljades medel från EU-kommissionen för tre år som Europauniversitet. Syftet med Europauniversitet är att lärosäten i Europa ska formera nätverk för att lösa stora samhällsutmaningar och kompetensbrist inom Europa genom utökade utbyten och närmare samarbeten. Konsortiet har ansökt om en fortsättning för projektet för perioden 2023–2027. Universitetet har som målsättning att öka antalet studenter inom Enlight till minst 45 helårsstudenter 2026 enligt tabell 5.6.

Tabell 5.6 Utbildningsmål Enlight, helårsstudenter

	2024	2025	2026
	Beslut	Beräknat	Beräknat
Summa	17	30	45

Uppdrag till rektor:

- Att tillse att utbildning inom Enlight genomförs enligt tabell 5.6.

5.2.6 Avgiftsbetalande studenter

Universitetet har som mål att attrahera fler internationella studenter. År 2022 fanns 1 738 (2021: 1 648) avgiftsbetalande studenter vid universitetet, vilket motsvarade 1 067 (2021: 997) helårsstudenter, och intäkterna uppgick till 130 (2021: 142) mnkr. Bedömningen är att antalet studenter fortsätter att öka under perioden 2024–2026.

Avgifternas storlek är fastställda av rektor och tas ut enligt principen om full kostnadstäckning. Huvuddelen av avgiftsintäkten fördelas till institutionerna för att genomföra undervisning. 10 tkr av avgiften för varje student är riktad till studieadministration på institutionsnivå för att täcka merkostnader. 30 tkr sätts av för att finansiera merkostnader för central studieadministration, språkstöd, bostadsgaranti och marknadsföring. Medlen för 2024 fördelas enligt tabell 5.7. Då prognosen över antalet avgiftsstudenter är osäker ges rektor möjligheten att justera tilldelningen i kompletterande verksamhetsplan för 2024.

Medel för senare fördelning i tabell 5.7 fördelas av rektor i kompletterande verksamhetsplan för 2024.

Tabell 5.7 Finansiering central administration – avgiftsstudenter 2024, tkr

Områdesnämnd/övriga	Beslut 2021	Beslut 2022	Beslut 2023	Beslut 2024
Bostadsgaranti	4 700	4 700	4 700	4 700
Språkverkstad Engelska	800	800	800	800
Svenska för avgiftsstudenter	2 250	2 250	2 250	2 250
Studentkårerna – studentinflytande	300	400	400	450
Erasmus+	2 500	2 500	2 500	2 500
Tentamenslokaler			500	1 000
Universitetsbiblioteket ¹⁾			1 000	1 000
Universitetsförvaltningen ¹⁾	21 250	23 445	26 445	26 500
Delsumma	31 800	34 095	38 595	39 200
För senare fördelning (beräkning)				1 000
Summa				40 200

1) Medel till universitetsförvaltningen och universitetsbiblioteket fördelas i respektive organisations verksamhetsplan. Medel för senare fördelning fördelas av rektor i den kompletterande verksamhetsplanen 2024, under hösten 2023.

5.2.7 Språkverkstaden

Språkverkstaden utgör en del av universitetets arbete med breddad studentrekrytering och lika behandling av studenter. Språkverkstaden tillhandahåller särskilda insatser för studenter med läs- och skrivsvårigheter, annat modersmål än svenska, bristande grundkunskaper, talängslan m.m. Den är organisatoriskt placerad under områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap, men nyttjas av hela universitetet. Verksamheten finansieras med en central avsättning enligt tabell 5.8 (avseende grundnivå och avancerad nivå), tabell 5.18 (avseende doktorander) och tabell 5.7 (avseende avgiftsstudenter). För 2024 avsätts totalt 9 200 tkr för ändamålet.

5.2.8 Utbildningar i svenska och engelska för studenter och personal

Språkvetenskapliga fakulteten anordnar utbildning i svenska och engelska för studenter och anställda. Behörighetsgivande utbildning i svenska (BUS) ges för personer med utländsk utbildning och annat modersmål än svenska i syfte att ge de färdigheter som krävs för grundläggande behörighet. Utbildningen finansieras inom befintligt takbelopp för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap samt under en övergångsperiod med 4 100 tkr från universitetsgemensamma strategiska medel för utbildning.

Swedish for Academics (SWAC) är kurser i svenska som riktar sig till personal.

Utbildningen finansieras för närvarande med universitetsgemensamma strategiska medel.

Svenska för avgiftsstudenter (SVAG) omfattar språkinlärande moment och kunskapsprov för avgiftsbetalande studenter. Syftet är att studenterna ska uppnå samma nivå av språkfärdighet som de studenter som läser kursen Basic Swedish. Utbildningen finansieras med studieavgifter (se tabell 5.7).

Det anordnas även utbildning i engelska för anställda. Utbildningen finansieras för närvarande med universitetsgemensamma strategiska medel och deltagaravgifter.

Under 2023 har verksamhetens finansiering och organisation för utretts. Utredningen är nyligen överlämnad till rektor. Då ärendet är under beredning ges samma ersättning 2024 som för 2023.

5.2.9 Särskilda åtaganden och uppdrag inom utbildning

Stöd till studentinflytande

Uppsala universitet eftersträvar ett aktivt studentinflytande för att uppnå högsta kvalitet i utbildningen. Enligt högskolelagen (2 kap 7 §) har studenterna rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker i frågor som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation.

I enlighet med regeringens propositionen Frihet och inflytande – kårobligatoriets avskaffande (prop. 2008/09:154, bet. 2008/09:UbU14, rskr. 2008/09:275) ska studentinflytandet i lärosätenas organ stödjas med statsbidrag. Regeringen beslutar årligen om ett anslag till Kammarkollegiet där det framgår vilket belopp som ska utbetalas till Uppsala universitet. Därutöver bidrar universitetet med egna medel.

Ersättning till studentkårerna för studentinflytande regleras av ett särskilt rektorsbeslut (UFV 2019/1014). Den fördelas årligen till de studentkårer som erhåller kårstatus för perioden och baseras på antalet helårsstudenter inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt inom forskarutbildning. Regeringen har tillfälligt gett ytterligare medel under perioden 2021–2025 som hanteras utanför denna modell. Universitetet avsätter 5 600 tkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tabell 5.8) samt 700 tkr inom forskning och utbildning på forskarnivå (tabell 5.18), utöver de medel som tilldelats via Kammarkollegiet. Därutöver avsätts 450 tkr av intäkterna från avgiftsbetalande studenter för att finansiera studiebevakning för den gruppen (tabell 5.7).

De studenter som inte är arvoderade av sin studentkår har enligt rektors beslut (UFV 2020/2153) rätt till sammanträdesarvode på 500 kronor per möte. Ersättningen ska utgå för deltagande enligt följande:

- i styrelser, nämnder och råd inrättade av konsistoriet eller av rektor och verksamma på universitetsövergripande nivå
- områdesnämnder
- fakultetsnämnder
- institutionsstyrelser
- tillfälliga organ inrättade av rektor och universitetsdirektören

Internationell fortbildning för lärare

Universitetet har ett uppdrag från regeringen att anordna viss internationell fortbildning för lärare och viss fortbildning för modersmållärare för elever med annat modersmål än svenska. Vidare ska universitetet svara för Sveriges deltagande i Europarådets språkprojekt och fortbildningsprogram för lärare. För detta erhåller universitetet ett särskilt anslag som återrapporteras i årsredovisningen.

Uppdrag till områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap:

- Anordna viss internationell fortbildning för lärare och viss fortbildning för modersmållärare för elever med annat modersmål än svenska. Vidare ska nämnden svara för Sveriges deltagande i Europarådets språkprojekt och fortbildningsprogram för lärare. För uppdraget disponerar områdesnämnden anslaget 2:65 ap.2 Internationell lärarfortbildning (ram).

Nationellt ansvar för vissa utbildningar

Uppsala universitet har ett uppdrag i regleringsbrevet att ge utbildning i elva språkämnen samt i egyptologi, estetik och seismologi. Uppdraget innebär att undervisning måste erbjudas på någon nivå även om antalet studenter vissa terminer är litet. Uppdraget ingår i universitetets takbelopp och ska återrapporteras i årsredovisningen.

För att säkerställa hög kvalitet i dessa utbildningar tilldelas en basersättning för 2024 på 697 tkr per utbildning. Ersättningen uppräknas årligen med pris- och löneomräkning. Vissa av dessa utbildningar har ett litet studentunderlag och en basersättning garanterar en lärarinsats motsvarande exempelvis 75 procent av en universitetslektor. Finansiering görs som en central avsättning enligt tabell 5.8.

Uppdrag till områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap:

Att anordna undervisning inom följande utbildningar: albanska, assyriologi, bosniska, kroatiska, serbiska, egyptologi, estetik, estniska, finska, hindi, kurdiska, persiska och turkiska. Områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap erhåller 9 057 tkr för detta ändamål avsatta enligt tabell 5.8.

Uppdrag till områdesnämnden för teknik och naturvetenskap:

- Att anordna undervisning i seismologi. Områdesnämnden för teknik och naturvetenskap erhåller 697 tkr för detta ändamål avsatta enligt tabell 5.8.

Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik

Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik är ett samarbete mellan Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. Det övergripande målet är att bidra till att lärare i förskola, skola och vuxenutbildning får höjd kompetens och ökat intresse för biologi och bioteknik. Genom insatserna för lärare ges elever ökade möjligheter till en aktuell och intresseväckande undervisning. Centrumet, som ligger vid institutionen för biologisk grundutbildning, ska också verka för att främja kontakterna mellan forskningen och skolan.

Uppsala universitet disponerar ett särskilt anslag för ändamålet. Verksamheten samordnas av Linköpings universitet. Anslaget 2.65 ap. 1 Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik (ram) disponeras av Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik vid institutionen för biologisk grundutbildning för avsett ändamål.

Läkarutbildning och ALF-medel (avtal om läkarutbildning och forskning)

Uppsala universitet erhåller anslag (2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning) för att ersätta region Uppsala för dess kostnader vid medverkan i utbildning av läkare i enlighet med det avtal som tecknats mellan staten och vissa regioner om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården, det så kallade ALF-avtalet. ALF-ersättningen betalas ut månatligen till regionen. Enligt ALF-avtalet ersätts Uppsala universitet inom läkarutbildningen för högst 1 091 helårsstudenter 2024, vilket är det minsta antal helårsstudenter som staten förväntar sig att regionen ska ta emot för den verksamhetsintegrerade utbildningen av läkare.

Uppdrag till områdesnämnden för medicin och farmaci:

- Att läkarutbildningen uppgår till minst 1 091 helårsstudenter. Nämnden disponerar i samråd med Region Uppsala ALF-ersättningen för avsett ändamål.

5.2.10 Centrala avsättningar

Ett antal universitetsgemensamma poster finansieras via statsanslaget som centrala avsättningar. De centrala avsättningarna görs genom ett proportionellt avdrag av områdesnämndernas tilldelade takbelopp. För 2024 är de centrala avsättningarna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå:

- Kvalitetsmedel Campus Gotland (se avsnitt 5.2.4)
- Språkverkstaden – utbildning på grundnivå och avancerad nivå (se avsnitt 5.2.7)
- Behörighetsgivande utbildning i svenska (BUS) (se avsnitt 5.2.8)
- Nationellt ansvar för vissa utbildningar (se avsnitt 5.2.9)
- Stöd till studentinflytande (se avsnitt 5.2.9)
- Hyresutjämning (se avsnitt 5.3.9)
- Gemensam anslagsfinansiering av investeringar (se avsnitt 8)
- Universitetsgemensamma strategiska medel (se nedan)
- Tentamenslokaler (se avsnitt 7.3)

Kostnader för tentamenslokaler finansieras via en central avsättning inom utbildningen. Övriga kostnader för tentamina finansieras via en avgift per tenterande student. Avsättningen höjs 2024 för att anpassas till befintliga lokalkostnader.

Tabell 5.8 Centrala avsättningar utbildning på grundnivå och avancerad nivå, tkr

	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
Centrala avsättningar					
Kvalitetsmedel Campus Gotland	7 300	9 400	9 400	9 400	2 100
Språkverkstaden – grundnivå och avancerad nivå	7 600	7 600	7 600	7 600	0
Nationellt ansvar för vissa utbildningar	9 424	9 754	10 121	10 306	330
Stöd till studentinflytande ¹	5 600	5 600	5 600	5 600	0
Hysesutjämning				5 000	0
Gemensam anslagsfinansiering av investeringar	28 000	24 000	24 000	24 000	-4 000
Universitetsgemensamma strategiska medel	10 000	10 000	10 000	10 000	0
Tentamenslokaler	16 000	18 000	19 000	19 000	2 000
Summa centrala avsättningar	83 924	84 354	85 721	90 906	430
Finansiering centrala avsättningar					
Humaniora och samhällsvetenskap	-40 588	-41 007	-41 253	-43 922	-419
Medicin och farmaci	-21 183	-20 783	-21 739	-23 018	400
Teknik och naturvetenskap	-22 153	-22 564	-22 730	-23 965	-411
Summa finansiering centrala avsättningar	-83 924	-84 354	-85 721	-90 906	-430

1) Avser finansiering utöver medel från regeringen. Beslut fattas årligen om ersättning till respektive studentkår.

Universitetsgemensamma strategiska medel

Universitetsgemensamma strategiska medel disponeras av rektor och avsätts för särskilda satsningar och som reserv för oförutsedda händelser inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Finansieringen sker genom en central avsättning på 10 mnkr från anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

5.2.11 Sammanställning anslagsfördelning

Fördelning av internt takbelopp och tilldelat anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå är sammanställt i tabell 5.9.

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att 2024 anordna utbildning på grundnivå och avancerad nivå motsvarande internt takbelopp för 2024 enligt tabell 5.9, inklusive utbyggnaden av antal nybörjarplatser och helårsstudenter samt antal utfärdade examina inom vissa utbildningar enligt tabell 5.2 och tabell 5.3.

Tabell 5.9 Sammanställning fördelning av internt takbelopp och tilldelat anslag för utbildning, tkr

Områdesnämnd/övrigt	Tilldelat anslag 2023 Beslut	Internt takbelopp 2024 Beslut	Centrala avsättningar	Tilldelat anslag 2024 Beslut	Tilldelat anslag 2025 Beräknat	Tilldelat anslag 2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
Humaniora och samhällsvetenskap	939 711	1 019 529	-41 007	978 521	992 665	1 001 560	38 810
Medicin och farmaci	490 535	516 705	-20 783	495 923	523 094	524 890	5 388
Teknik och naturvetenskap	512 643	560 982	-22 564	538 418	546 945	546 484	25 775
Ofördelat takbelopp	1 413	0		0	0	0	-1 413
Centrala avsättningar	83 924	0	84 354	84 354	85 721	90 906	430
Summa fördelning av takbelopp	2 028 226	2 097 216	0	2 097 216	2 148 425	2 163 840	68 990

5.3 Forskning och utbildning på forskarnivå**5.3.1 Fördelning av basresurs för forskning**

Uppsala universitet erhåller anslagsposten basresurs för forskning enligt tabell 5.10.

Anslaget för forskning och utbildning på forskarnivå beräknas till 2 449 462 tkr för 2024.

Det är en ökning med 82 788 tkr jämfört med 2023, vilket förklaras av pris- och löneomräkning.

Tabell 5.10 Tilldelning av basresurs för forskning, tkr

Anslagspost	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
2:4 Forskning och utbildning på forskarnivå	2 366 674	2 449 462	2 541 657	2 588 083	82 788
<i>varav ap.6 Basresurs (ram)</i>	<i>2 366 674</i>	<i>2 449 462</i>	<i>2 541 657</i>	<i>2 588 083</i>	<i>82 788</i>
Summa	2 366 674	2 449 462	2 541 657	2 588 083	82 788

I basresursen ingår medel för de strategiska forskningsområdena (SFO) samt de medel som överfördes till Uppsala universitet i samband med samgåendet med Högskolan på Gotland.

5.3.2 Principer för anslagsfördelning till områdesnämnderna

Områdes- och fakultetsnämnderna ska svara för planering, genomförande och uppföljning av forskning och utbildning på forskarnivå inom sitt ansvarsområde samt fördelning av de resurser som nämnden disponerar. Uppföljning av verksamheten sker bland annat vid områdesdialogerna och i årsredovisningen.

Universitetets forskning och utbildning på forskarnivå finansieras till knappt hälften av statsanslag. Långsiktighet, stabilitet och kontinuitet är förutsättningar för hög kvalitet i forskning, därför fördelas en betydande del av basanslaget baserat på tidigare års

fördelning. För att premiera prestationer och utvecklingsarbete, omfördelas 7,5 % utifrån kvalitetsbaserade principer (se avsnitt 5.3.3). Universitetets egna kvalitetsbedömningar omfattar 2,5 procent (se avsnitt 5.3.4).

Vissa universitetsgemensamma verksamheter finansieras genom centrala avsättningar (se avsnitt 5.3.9). I dessa ingår bland annat universitetsgemensamma strategiska medel som ska möjliggöra särskilda satsningar löpande under året. Dessa medel disponeras av rektor men satsningarna förutsätter vanligtvis samfinansiering av områdesnämnder/fakultetsnämnder och institutioner.

Basresursen från regeringen fördelas internt i:

- Tilldelat basanslag efter omfördelning baserat på intern kvalitetsbaserad resurstilldelning (se avsnitt 5.3.3).
- Medel efter egna kvalitetsbedömningar (se avsnitt 5.3.4)
- Strategiska forskningsområden (SFO) (se avsnitt 5.3.5)
- Forskning Campus Gotland (se avsnitt 5.3.6)
- Centrala avsättningar (se avsnitt 5.3.9)

Fördelningen av basresursen mellan dessa poster framgår av tabell 5.11.

Tabell 5.11 Intern fördelning av basresurs, tkr

	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
Tilldelat basanslag	1 932 780	2 004 392	2 085 092	2 125 647	71 612
Strategiska forskningsområden	198 249	205 188	212 911	216 800	6 939
Forskning Campus Gotland	24 424	25 279	26 230	26 709	855
Delsumma	2 155 453	2 234 858	2 324 233	2 369 156	79 405
Medel efter egna kvalitetsbedömningar	48 481	50 011	51 996	53 079	1 530
För senare fördelning	1 998	0	0	0	-1 998
Centrala avsättningar	160 742	164 593	165 428	165 848	3 851
Summa basresurs	2 366 674	2 449 462	2 541 657	2 588 083	82 788

5.3.3 Intern kvalitetsbaserad resurstilldelning

7,5 procent av basanslaget fördelas baserat på prestation med tre kvalitetsbaserade indikatorer (UFV 2016/1914). Syftet är att ge tydliga signaler för att stärka och stimulera kvalitetsutveckling. Modellen ska ge goda incitament och har inte omfördelning som ett självändamål. Den ska vara förenlig med de fördelningsmodeller som finns på vetenskapsområdes- och fakultetsnivå och fungera tillfredsställande oberoende verksamhetsområde.

7,5 procent av basanslaget omfördelas efter följande indikatorer:

- Utfärdade doktorsexamen (2,5 procent)
- Externa medel (2,5 procent)
- Publicering enligt den så kallade norska modellen och citeringar (2,5 procent)

Principen är att utfallet beräknas genom att vetenskapsområdena jämför sig med sina egna prestationer över tid. Utfallet de tre senaste kalenderåren jämförs med de fem föregående.

För att få genomslag i organisationen ska modellen och dess utfall årligen kommuniceras brett. För ytterligare information kring beräkningsmetoder, se UFV 2016/1914.

Tabell 5.12 Kvalitetsbaserad resursfördelning, tkr

	Bas ¹⁾	Avdrag 10% av bas	Summa	Resursfördelning netto			
				Doktors- examina	Externa medel	Publikationer och citeringar	Summa exkl. egna kvalitets- bedömningar
Humaniora och samhällsvetenskap	703 037	-70 304	52 728	1 957	563	-241	2 279
Medicin och farmaci	479 328	-47 933	35 950	-959	813	491	345
Teknik och naturvetenskap	818 063	-81 806	61 355	-998	-1 376	-250	-2 624
Egna kvalitetsbedömningar			50 011				
Summa områdesnämnd	2 000 428	-200 043	200 043	0	0	0	0

1) Summan Bas avser tilldelat basanslag 2023 uppräknat med PLO.

5.3.4 Medel efter egna kvalitetsbedömningar

2,5 procent av basanslaget fördelas av konsistoriet efter universitetets egna kvalitetsbedömningar. För 2024 avsätts 50 011 tkr (2023:48 481 tkr) till:

- universitetsgemensam samfinansiering avseende forskningsbidrag från Wallenberg Fellows, Wallenberg Scholars, bidrag från European Research Council (ERC) samt Riksbankens Jubileumsfonds programanslag. Även bidrag från Vetenskapsrådet avseende excellenscenter ingår (29 011 tkr)
- satsning på meriteringsanställningar (17 000 tkr)
- internationalisering (4 000 tkr)

Rektor kan göra omdisponeringar mellan posterna under året.

Universitetsgemensam samfinansiering om 250 tkr per år ges till erhållna ERC-medel, Wallenberg Fellows och Scholars (inkl Clinical Scholars) samt Riksbankens Jubileumsfonds programanslag. Medel (250 tkr som en engångssumma) tilldelas även till forskare som sökt ERC-medel (Starting, Advanced, Consolidator och Synergy Grant) samt erhållit betyg A men som i slutändan inte erhållit finansiering (vare sig från ERC eller från stiftelser som belönar forskare med betyg A). Medel (500 tkr per år) tilldelas till erhållna bidrag från Vetenskapsrådet avseende excellenscenter.

Satsningen på meriteringsanställningen biträdande universitetslektorat uppgår till 17 mnkr. Syftet är att öka antalet biträdande universitetslektorer och göra anställningen ännu mer attraktiv. Medel tilldelas varje ny anställning (totalt 1 000 tkr fördelade över tre år) Beslut om medel sker efter anhållan från vetenskapsområdet. I modellen ingår även kliniska meriteringslektorer. Anställningarna ska tillsättas efter annonsering i konkurrens

för bästa möjliga utfall utifrån aspekter som kvalitet, lika villkor och mobilitet. Alla nya biträdande universitetslektorer ska erbjudas karriärstöd och vägledning samt utvärderas enligt i förväg kända kriterier och tidpunkter.

Medel för internationalisering används till Enlight och andra universitetsgemensamma samarbeten och nätverk. De fördelas av rektor i den kompletterande verksamhetsplanen för 2024.

En sammanställning av områdesnämndernas basanslag finns i tabell 5.13.

Tabell 5.13 Sammanställning fördelning av basanslag, tkr

Områdesnämnd	Basanslag 2022	Basanslag 2023	PLO + justerings poster	Resurs-fördelning netto ¹	Förändring centrala avsättningar	Summa ändring av basanslag	Basanslag 2024
Humaniora och samhällsvetenskap	699 985	706 633	29 029	2 279	-1 353	29 955	736 588
Medicin och farmaci	542 782	549 155	19 847	345	-923	19 269	568 424
Teknik och naturvetenskap	890 124	899 665	34 380	-2 624	-1 575	30 181	929 846
Summa tilldelning basanslag	2 132 891	2 155 453	83 256	0	-3 851	79 405	2 234 858

1) Kvalitetsbaserad resursfördelning enligt avsnitt 5.3.3

5.3.5 Regeringens strategiska forskningsområden

Uppsala universitet är värd för sju av regeringens strategiska forskningsområden (SFO:er) och medverkar som partner i ytterligare tre (se sammanställning i bilaga 4). De erhåller särskild finansiering från regeringen. I tabell 5.14 finns de SFO:er där Uppsala universitet står som värd, fördelningen mellan samverkande lärosäten och den områdesnämnd till vilken konsistoriet fördelar anslaget.

Av de 205 mnkr som Uppsala universitet tilldelas ska 74 mnkr föras över till andra lärosäten enligt tabell 5.14. Uppsala universitet erhåller ytterligare cirka 22 mnkr för 2024 för SFO:er där universitetet är medverkande. De överförs från Lunds universitet.

Tabell 5.14 Fördelning anslag för strategiska forskningsområden, tkr

Områdesnämnd/övrigt	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Andel som utbetalas till andra lärosäten	Andel kvar på UU
Humaniora och samhällsvetenskap						
UCRS	9 318	9 644	10 007	10 190	0%	100%
Summa humaniora och samhällsvetenskap	9 318	9 644	10 007	10 190		
Medicin och farmaci						
U-CAN	22 784	23 581	24 469	24 916	50%	50%
U-CARE	11 625	12 032	12 485	12 713	0%	100%
SciLife-U	50 565	52 335	54 305	55 297	0%	100%
Summa medicin och farmaci	84 974	87 948	91 258	92 925		
Teknik och naturvetenskap						
eSENCE	30 223	31 281	32 458	33 051	55%	45%
StandUP	60 446	62 562	64 916	66 102	64%	36%
CNDS	13 288	13 753	14 271	14 531	36%	64%
Summa teknik och naturvetenskap	103 957	107 596	111 645	113 685		
Summa SFO	198 249	205 188	212 911	216 800		

5.3.6 Forskning Campus Gotland

Verksamheten på Gotland ska erbjuda en akademisk miljö för fullvärdig utbildning och forskning. Universitets mål är bland annat att expandera verksamheten vid Campus Gotland genom flera studenter på campus och fler anställda med placeringsort Visby. Det är ett drygt tjugotal institutioner som bedriver utbildning och forskning vid Campus Gotland.

För 2024 uppräknas forskningsanslagen med pris- och löneomräkning. Därutöver avsätts 14 mnkr (tabell 5.15) som fördelas av rektor för att stödja forskningsprojekt samt rekrytering av lärare och forskare. Differensen (4 190 tkr) mot det beräknade totalbeloppet för forskning på Campus Gotland tas 2024 av universitetsgemensamma medel. Finansieringen med universitetsgemensamma medel ska successivt fasas ut.

Tabell 5.15 Fördelning av medel för forskning och utbildning på forskarnivå vid Campus Gotland, tkr

Områdesnämnd/övrigt	2022 Beslut	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
Humaniora och samhällsvetenskap	17 810	18 052	18 684	*	*	632
Medicin och farmaci	1 048	1 062	1 099	*	*	37
Teknik och naturvetenskap	5 239	5 310	5 496	*	*	186
Riktad satsning – Campus Gotland	8 000	5 575	4 190	*	*	-1 385
Central avsättning- Campus Gotland	9 700	12 000	14 000	*	*	2 000
Summa	41 797	42 000	43 469	45 105	45 929	1 470

5.3.7 Utbildning och forskning för hållbar framtid

Rektor har beslutat om en satsning inom hållbar utveckling som kommer att resurssättas under 2023 (se vidare avsnitt 2.1). I avvaktan på beslut om framtida organisation läggs pris- och löneomräknade belopp in i tabell 5.16. Uppdraget för The Centre for Environment and Development Studies (CEMUS) omfattar utbildning och samverkan med det omgivande samhället inom området hållbar utveckling. Det basfinansieras av områdesnämnderna; totalt 840 tkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt 394 tkr för samverkansuppgiften för 2024 (tabell 5.16).

Konsistoriet har beslutat att områdesnämnderna gemensamt finansierar stöd runt Zennströmprofessuren, totalt 394 tkr för 2024.

Dessutom erhåller Östersjöuniversitetet/Baltic University Programme ett särskilt anslag (2:65 ap.3 Särskilda medel till universitet, sekretariat för Östersjöuniversitetet).

Tabell 5.16 Finansiering av verksamheterna inom hållbar utveckling, tkr

Områdesnämnd/övrigt	2023			2024		
	Summa	UTB	FO	Summa	UTB	FO
Humaniora och samhällsvetenskap	641	388	253	663	402	262
Medicin och farmaci	410	155	255	424	160	264
Teknik och naturvetenskap	522	269	253	540	278	262
-varav CEMUS	1 193	812	381	1 234	840	394
-varav Zennströmprofessur	381		381	394		394
<i>Östersjöuniversitetet</i>						
Centrala avsättningar	1 187		1 187	1 229		1 229
Särskilt åtagande inom utb.ansl. för Östersjöuniv. ¹	2 673		2 673	2 767		2 767
Summa	5 433	811	4 621	5 624	840	4 783

1) 2:65 Särskilda medel till universitet, ap.3 Sekretariat för Östersjöuniversitetet.

5.3.8 Centrum för genusvetenskap

Centrum för genusvetenskap bedriver utbildning och forskning samt initierar och stimulerar samarbete inom universitetet. Verksamheten är underställd områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap men samverkar med samtliga områdesnämnder, fakultetsnämnder och berörda institutioner och finansieras därmed gemensamt av dessa. Centrum för genusvetenskap finansieras genom att områdesnämnderna avsätter medel enligt tabell 5.17. Områdesnämnden för medicin och farmaci och områdesnämnden för teknik och naturvetenskap ska även avsätta medel för egna projekt i anslutning till centrumets verksamhet. Dessutom delfinansierar C.F. Liljewalchs stiftelse föreståndaren på centrumet.

Tabell 5.17 Finansiering av Centrum för genusvetenskap, tkr

Områdesnämnd/övrigt	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Humaniora och samhällsvetenskap	3 441	3 562	3 695	3 763
Medicin och farmaci	127 ¹ / 526 ²	131 ¹ / 544 ²	136 ¹ / 565 ²	139 ¹ / 575 ²
Teknik och naturvetenskap	127 ¹ / 526 ²	131 ¹ / 544 ²	136 ¹ / 565 ²	139 ¹ / 575 ²
C.F. Liljewalchs stiftelse	557	577	598	609
Summa	5 304	5 489	5 695	5 800

1) Finansiering av Centrum för genusvetenskap.

2) Medel för att finansiera projekt inom det egna området i anslutning till centrumets verksamhet.

5.3.9 Centrala avsättningar

Ett antal universitetsgemensamma ändamål finansieras via basresursen som centrala avsättningar. För 2024 är de centrala avsättningarna inom forskning och utbildning på forskarnivå:

- Språkverkstaden – utbildning på forskarnivå (se avsnitt 5.2.7)
- Ersättning till studentkårerna (se avsnitt 5.2.9)
- Forskning Campus Gotland (se avsnitt 5.3.6)
- Hiresutjämning (se nedan)
- Forskningsdatalagring (se nedan)
- Avveckling The Svedberg Lab (se nedan)
- Sjukkostnad externfinansierad forskande personal (se nedan)
- Universitetsgemensamma strategiska medel (se nedan)
- SCAS (se avsnitt 5.3.10)
- Östersjöuniversitetet (se avsnitt 5.3.10)
- Gemensam anslagsfinansiering av investeringar (se avsnitt 8)

Tabell 5.18 Centrala avsättningar forskning och utbildning på forskarnivå, tkr

Ändamål	2023 Beslut	2024 Beslut	2024 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023–2024
Språkverkstaden – doktorander	700	800	800	800	100
Ersättning till studentkåerna	600	700	700	700	100
Forskning Campus Gotland	12 000	14 000	14 000	14 000	2 000
Hyesutjämning	5 000	5 000	5 000	5 000	0
Forskningsdatalagring	5 000	5 000	5 000	5 000	0
Avveckling The Svedberg Lab	7 000	7 000	7 000	7 000	0
Sjukkostnad externfinansierade forskare	2 000	2 900	2 900	2 900	900
Universitetsgemensamma strategiska medel	65 000	65 000	65 000	65 000	0
SCAS	20 255	20 964	21 753	22 150	709
Östersjöuniversitetet	1 187	1 229	1 275	1 298	42
Gemensam anslagsfinansiering av investeringar	42 000	42 000	42 000	42 000	0
Summa	160 742	164 593	165 428	165 848	3 851

Hyesutjämning

En hyesutjämningsmodell har införts för att underlätta utveckling av och större förändringar i lokalbeståndet.

Grundprincipen är att vetenskapsområdena finansierar hyresökningar vid ny- och ombyggnation. Utjämningsmodellen aktiveras i större projekt av strategisk vikt för universitetet där vetenskapsområdet inte kan hantera hela kostnadsökningen. Beslut om utjämningsmedel för varje enskilt projekt tas av rektor. Bedömningen tar hänsyn till ökningens omfattning i förhållande till verksamhetens omsättning. Vetenskapsområdet finansierar alltid minst 50 procent av hyreskostnadsökningen i ett objekt. Medel tilldelas som ett tidsbegränsat stöd, i normalfallet 5 år, med avtrappning.

Förslag till hyesutjämning för ett projekt lämnas till rektor i samband med beslut om genomförande. Beräkningen görs om inför projektslut och tilldelningen fastställs i verksamhetsplanen året före inflyttning i de nya eller ombyggda lokalerna, för att ta hänsyn till eventuella förändringar i hyreskostnader eller verksamhetsvolym.

Hyesutjämning finansieras med en central avsättning inom forskning och utbildning på forskarnivå (tabell 5.18) samt utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tabell 5.8). Avsättning av medel påbörjades 2023 för att finansiera de projekt som bedöms falla inom ramen för hyesutjämnings.

Rektor fördelar hyesutjämningsmedel till vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap för nybyggnationen Nya Ångström enligt tabell 5.19.

Tabell 5.19 Fördelning av medel, Nya Ångström, tkr⁸

	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
Forskning	10 000	8 000	6 000	4 000	2 000	30 000
Utbildning	5 000	4 000	3 000	2 000	1 000	15 000
Totalt	15 000	12 000	9 000	6 000	3 000	45 000

Forskningsdatalagring

Rektor beslutade 2016 (UFV 2012/1735) att införa en universitetsövergripande tjänst för permanent, strukturerad och säker lagring av forskningsdata. Tjänsten erbjuds kostnadsfritt till forskande personal och kommer att ersätta lokala lagringslösningar. Medlen om 5 mnkr per år ska användas till maskinvara, drift, personal samt utbildning och information.

The Svedberg Lab

Konsistoriet beslutade om avveckling av The Svedbergs Lab vid årsskiftet 2015/16 (UFV 2015/380). En avsättning på 67 mnkr för avvecklingskostnader belastade bokslutet 2015 som en engångskostnad. För att finansiera avvecklingen gjordes en central avsättning på 7 mnkr per år i 5 år (2017–2021). En förnyad bedömning visar att den centrala avsättningen behöver fortsätta i första hand i minst tre år till (2023–2025). Därefter kan en ny bedömning göras om avsättningen ska fortsätta ytterligare tid, ska upphöra eller kan skrivas av mot myndighetskapital.

Sjukkostnad för externfinansierad forskande personal

Sjukkostnad för forskare och meriteringsanställda med externa bidragsmedel finansieras med central avsättning. En sjukskrivning medför i praktiken att projekttiden minskar för den enskilde medarbetaren om inte sjukkostnaden täcks med statsanslag. Finansiering med centrala medel gör förutsättningarna för den externt finansierade forskarpersonalen enhetliga över hela universitetet. Avsättningen höjs med 900 tkr för att anpassas till befintliga kostnader.

Universitetsgemensamma strategiska medel

Konsistoriet avsätter årligen medel för universitetsgemensamma strategiska ändamål till rektors förfogande. Medlen används löpande under året och utgör vanligtvis startkapital för nya satsningar. De förutsätter normalt samfinansiering av områdesnämnder/fakultetsnämnder och institutioner. Större satsningar görs för närvarande på Uppsala Antibiotic Centre (UAC), Uppsala Diabetes Centrum (UDC), Uppsala konfliktdataprogram (UCDP), plattform för tvärgående kultur- och samhällsforskning (CIRCUS), Uppsala Immigration Lab, Vinnova kompetenscentrum, Women's Mental Health during the Reproductive lifespan (WoMHeR), Hälsoekonomiskt forum vid Uppsala universitet (HEFUU), Higher Education as Research Object (HERO), centrum för medicinsk humaniora (CMH), Alva Myrdal-centrum för kärnvapenedrustning (AMC) samt

⁸ Finansiering görs, förutom med centrala avsättningar, med återfört myndighetskapital enligt regelverket i avsnitt 1.3.3.

infrastruktursatsningar inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap. Medlen kan även användas till oförutsedda händelser.

Finansieringsansvaret för den nationella forskningsinfrastrukturen har förändrats under senare år och ett allt större ansvar har lagts på lärosätena. Grundprincipen är att respektive vetenskapsområde finansierar sin lokala forskningsinfrastruktur. I enskilda fall tilldelas samfinansiering med centrala medel. Det gäller infrastrukturer som kräver ett större ansvar från lärosätena eller där Uppsala universitet tar ett omfattande nationellt ansvar. För närvarande berörs MAX IV och SNIC/NAISS.

Medel för Verifiering av samverkan (VFS-medel) utgör medel till projekt i tidig fas och möjliggör att projekten senare är mogna inför externa utlysningar. Rektor har beslutat om en finansieringsmodell för denna verksamhet (UFV 2022/941). VFS-medlen finansieras med universitetsgemensamma strategiska medel till och med 2025. Avsättningen beräknas uppgå till 2,5 mnkr per år.

5.3.10 Särskilda uppdrag

SCAS

Swedish Collegium for Advanced Study (SCAS) är ett nationellt institut för avancerade studier, huvudsakligen inom samhällsvetenskap och humaniora och med Uppsala universitet som värdunderlag. Syftet är att bidra till hög kvalitet och internationalisering i svensk forskning. Verksamheten har under de senaste åren breddats till att även omfatta naturvetenskap och medicin. Verksamheten regleras i förordning (1995:1079) om Kollegiet för avancerade studier och ska ingå i årsredovisning och budgetunderlag.

Sekretariatet för Östersjöuniversitet (The Baltic University Programme)

Universitetet tilldelas ett särskilt anslag (2.65 ap.3) för Sekretariatet för Östersjöuniversitet. Anslaget disponeras av områdesnämnden för teknik och naturvetenskap.

Seismologisk informationsservice

Områdesnämnden för teknik och naturvetenskap ska bedriva seismologisk informationsservice.

5.3.11 Sammanställning anslagsfördelning

Tabell 5.20 visar sammanställning över fördelning av basresursen för 2024 samt beräknade anslag för 2025 och 2026. I tabell 5.21 redovisas finansiering av vissa riktade satsningar.

Tabell 5.20 Sammanställning fördelning av basresursen, tkr

Områdesnämnd/övrigt	Totalt anslag 2023 Beslut	Totalt anslag 2024 Beslut	Totalt anslag 2025 Beräknat	Totalt anslag 2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
Humaniora och samhällsvetenskap	706 633	736 588	766 170	781 037	29 955
Medicin och farmaci	549 155	568 424	591 075	602 462	19 269
Teknik och naturvetenskap	899 665	929 846	966 987	985 657	30 181
Summa tilldelning inkl. SFO, Campus Gotland	2 155 453	2 234 858	2 324 233	2 369 156	79 405
Egna kvalitetsbedömningar/satsningar	48 481	50 011	51 996	53 079	1 530
För senare fördelning	1 998	0	0	0	-1 998
Centrala avsättningar	160 742	164 593	165 428	165 848	3 851
Summa basresurs	2 366 674	2 449 462	2 541 657	2 588 083	82 788

Tabell 5.21 Finansiering av riktade satsningar och uppdrag inom forskning och utbildning på forskarnivå, tkr

	Summa 2024	Humaniora och samhälls- vetenskap	Medicin och farmaci	Teknik och natur- vetenskap	Gemensamt ¹
Artificiell intelligens (AI)	4 500	1 500	1 500	1 500	
Forskning inom utbildningsvetenskap och ämnesdidaktik	4 000	2 000		2 000	
Forskningsinfrastruktur – Humsam (tom 2025)	5 000				5 000

¹) Avser Universitetsgemensamma strategiska medel forskning.

5.3.12 Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK)

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) har genom Uppsala universitet regeringens uppdrag att med ett rikstäckande perspektiv utveckla och sprida evidensbaserad kunskap och information om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. Enheten är placerad vid institutionen för kvinnors och barns hälsa inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci. Inom ramen för uppdraget ska NCK bedriva utbildning och utgöra ett stöd till andra myndigheter och organisationer i dessa frågor. Centrumet ska även sammanställa aktuell forskning och analysera behovet av ny forskning, samt utveckla och sprida metoder för bemötande och stöd. På uppdrag av regeringen driver NCK i samverkan med Akademiska sjukhuset den nationella stödtelefonen Kvinnofridslinjen, som under 2022 tog emot 44 678 samtal.

För uppdraget erhåller Uppsala universitet ett särskilt ramanslag i regleringsbrevet (2.65 ap.49 Nationellt centrum för kvinnofrid). Anslaget tilldelas vetenskapsområdet för medicin och farmaci och disponeras av NCK enligt tabell 5.22.

Tabell 5.22 Finansiering av Nationellt centrum för kvinnofrid, tkr

Områdesnämnd/övrigt ¹	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
2:65 ap.49 Nationellt centrum för kvinnofrid	26 000	26 910	27 923	28 974	910

6. Resurser för gemensamma stödfunktioner

De gemensamma stödfunktionerna består av:

- Universitetsgemensamma
- Biblioteksgemensamma
- Områdes-/fakultetsgemensamma
- Institutionsgemensamma

Konsistoriet beslutar om ramen för de universitetsgemensamma och biblioteksgemensamma stödfunktionerna. Områdesnämnderna fastställer ett belopp för finansiering av de områdes- och fakultetsgemensamma stödfunktionerna. Avsättningar till områdeskanslierna beslutas i respektive områdesnämnds verksamhetsplan.

All verksamhet ska bidra till finansieringen av de gemensamma stödfunktionerna (anslags-, bidrags- som avgiftsfinansierad verksamhet). I de fall kostnaderna inte täcks inom den bidragsfinansierade verksamheten kan områdesnämndernas anslag för forskning och utbildning på forskarnivå användas för medfinansiering. Inom avgiftsfinansierad verksamhet ska full kostnadstäckning tillämpas.

6.1 Universitetsgemensamma funktioner

I de universitetsgemensamma funktionerna ingår:

- Universitetsledningen
- Universitetsförvaltningen (stödfunktioner med uppdrag från universitetsdirektören)
- Internrevisionen
- Universitetsövergripande kostnader

Inom posten universitetsledningen ingår kostnader för rektor, prorektor samt del av vicerektorerna. Här ingår också kostnader för konsistoriet, rektorsråden och medel för vissa utvecklingsprojekt.

Universitetsförvaltningens uppgift är att skapa goda förutsättningar för utbildning och forskning. Den stödjer konsistoriet, rektor, områdes- och fakultetsnämnder, institutioner och verksamheten både strategiskt och administrativt, med ett särskilt ansvar för att universitetet fullgör sitt övergripande myndighets- och arbetsgivaransvar. Den ansvarar även för att förvalta och utveckla universitetets administration. Universitetsförvaltningens uppgifter framgår av dess arbetsordning.

En prioriterad fråga är samordning, styrning och finansiering av IT-tjänster. En gemensam avdelning för IT har inrättats med uppdraget att stödja hela universitetet. Finansiering av IT-organisationen görs dels via universitetsförvaltningen enligt tabell 6.1, dels genom en IT-avgift enligt tabell 6.2. Avgiften tas ut av varje institution baserat på antal medarbetare och vald servicenivå.

Universitetsövergripande kostnader täcker t.ex. företagshälsovård, samlingsförsäkringar, tjänstereseförsäkringar, stöd till funktionshindrade studenter och bonusavtalet (lärares

kopiering). Även föräldrapenningtillägget för anställda och vissa kostnader för högskoleprovet ingår i de universitetsövergripande kostnaderna (UFV 2010/2043). Även vissa IT-relaterade kostnader är universitetsövergripande såsom avgiften till Ladok-konsortiet, NyA och Sunet.

Finansieringen av de universitetsgemensamma kostnaderna för 2024 redovisas i tabell 6.4.

Tabell 6.1 Finansiering av universitetsgemensamma kostnader, tkr

	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
Universitetsledningen	21 420	22 170	23 004	23 424	750
Internrevisionen	4 811	4 979	5 167	5 261	168
Universitetsförvaltningen (inkl UUI, UUS och univ IT)*	453 804	498 844	517 620	527 075	45 040
Universitetsövergripande kostnader	97 000	97 000	102 000	103 000	0
Universitetsgem. Campus Gotland	5 300	5 300	5 300	5 300	0
Totalt	582 335	628 293	653 091	664 060	45 958
Intendentur på Gotland (se tabell 6.3)	11 187	12 079	12 533	12 762	892
Summa	593 522	640 372	665 624	676 822	46 849

* UU Innovation och UU Samverkan ingår fr o m den 1 januari 2023 i universitetsförvaltningen. Finansieringen ingår fr o m 2024 i universitetsförvaltningens ram.

Tabell 6.2 Finansiering av universitetsgemensam IT – IT-avgift, tkr

	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
Universitetsgemensam IT – IT-avgift	90 944	94 127	97 670	99 454	3 183
Totalt	90 944	94 127	97 670	99 454	3 183

Budgetramen för universitetsförvaltningen ökar totalt sett med 45 040 tkr mellan 2023 och 2024. Höjningen består i en pris- och löneomräkning om 16 362 tkr, växling av finansiering för UU Innovation (UUI) och UU Samverkan (UUS) om 13 678 tkr med anledning att de numera ingår i universitetsförvaltningen, samt en förstärkning om 15 000 tkr för universitetsgemensam IT (se tabell 6.1).

Från och med 2024 ingår finansieringen för UUI, UUS samt hyran för centralarkivet i finansieringen till universitetsförvaltningen. UUI och UUS finansierades t o m 2023 delvis av statsanslag om 13 678 tkr. Fr.o.m. 2024 finansieras verksamheten i sin helhet som en universitetsgemensam kostnad i likhet med universitetsförvaltningen i övrigt. Förändringen innebär att statsanslaget frigörs och fördelas till vetenskapsområdena samtidigt som overheadpåslaget ökar i motsvarande omfattning.

Förstärkningen av universitetsgemensamt IT görs för att säkra en långsiktigt stabil IT-miljö och en god IT-säkerhet. Det finns bland annat behov av att byta ut och modernisera delar av utrustningen. Utöver förstärkningen uppdras åt rektor att tillse att universitetsförvaltningen inom ram bidrar med ytterligare 5 000 tkr för att åtgärda den strukturella underfinansieringen hos universitetsgemensam IT.

Avsättningen till de universitetsövergripande kostnaderna är oförändrad, men ökade kostnader för försäkring, tolkstöd mm beräknas öka avsättningen från 2025 och framåt.

Intendenturkostnaderna på Campus Gotland finansieras enligt tabell 6.3. Fördelningen per vetenskapsområde baseras på antal helårsstudenter samt på tidigare års lönesumma för anställda med arbetsort Visby. Kostnaden fördelas vidare till berörda institutioner med samma fördelningsbas. Avsättningen höjs med pris och löneomräkning samt 500 tkr för att stärka vissa tjänster i en växande verksamhet.

Tabell 6.3 Finansiering av intendenturkostnader Campus Gotland, tkr

Områdesnämnd	2023			2024		
	Utbildning	Forskning	Totalt	Utbildning	Forskning	Totalt
Humaniora och samhällsvetenskap	6 003	1 609	7 693	6 702	1 765	8 467
Medicin och farmaci	277	0	277	328	0	328
Teknik och naturvetenskap	2 614	603	3 217	2 607	677	3 284
Summa områdesnämnder	8 894	2 293	11 187			12 079
Universitetsförvaltningen			893			915
Totalt			12 080			12 994

Finansieringen av universitetsgemensamma kostnader i övrigt görs genom att varje institution/motsvarande påförs ett fast belopp. Kostnaden fördelas baserat på det senast avslutade årets lönekostnader inklusive arvoden och lönebikostnader inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå. Även stipendier inom forskning ingår i löneunderlaget. Debitering görs med 1/12 av fastställt årsbelopp och bokföring görs direkt på respektive verksamhetsgren.

Kostnaden för stödfunktionerna fördelas mellan utbildning på grundnivå och avancerad nivå och forskning och utbildning på forskarnivå utifrån en bedömning om omfattningen av stöd till respektive verksamhet. 2024 fördelas de med 43 procent till utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 57 procent till forskning och utbildning på forskarnivå, vilket är samma andelar som för 2023.

Områdesnämnderna ska bidra till universitetsgemensamma funktioner, inklusive internhyran för dessa, enligt tabell 6.4.

Tabell 6.4 Fördelning universitetsgemensamma kostnader per område, tkr

Områdesnämnd	2023			2024			Förändring
	Utbildning	Forskning	Totalt	Utbildning	Forskning	Totalt	
Humaniora och samhällsvetenskap	115 979	87 624	203 603	126 285	96 132	222 417	18 814
Medicin och farmaci	56 800	99 606	156 406	62 205	107 110	169 315	12 909
Teknik och naturvetenskap	67 125	127 201	194 326	72 176	138 385	210 561	16 235
Intendentur, universitetsbiblioteket, centrumbildningar, universitetsförvaltningen	10 500	17 500	28 000	9 500	16 500	26 000	-2 000
Totalt	250 404	331 931	582 335	270 166	358 127	628 293	45 958

6.2 Universitetsbiblioteket

Universitetsbiblioteket svarar för den vetenskapliga informationsförsörjningen och är en resurs för Open access, Open science och annan vetenskaplig kommunikation. Dessutom bidrar det till digitalt tillgängliggörande av fysiska samlingar och tillhandahåller studie- och forskningsmiljöer. Universitetsbibliotekets uppgifter framgår av dess arbetsordning (UFV 2020/1363).

Fördelningen av finansieringen mellan områdesnämnderna görs enligt följande:

- 67 procent fördelas baserat på antalet helårsstudenter de tre senaste åren
- 33 procent fördelas baserat på forskningsvolym mätt i intäkter de tre senaste åren

Konsistoriet beslutar om tilldelningen till universitetsbiblioteket (se tabell 6.5).

Universitetsbiblioteket tilldelas 189 308 tkr för 2024, en ökning på 6 402 tkr (pris- och löneomräkning). Förvärv av elektronisk och tryckt media hanteras som en separat budgetpost där över- och underskott hanteras centralt vid universitetet. Ökningen mellan 2023 och 2024 på 4 285 tkr fördelas jämnt mellan vetenskapsområdena (tabell 6.6).

Förändringen beror på ökade kostnader i och med de transformativa avtalen. Medel till Acta Universitatis Upsaliensis är en del av universitetsbibliotekets budget. Gustavianska stiftelsen delfinansierar verksamheten, främst avseende de delar som ingår i kulturarvet.

Tabell 6.5 Finansiering av universitetsbiblioteket, tkr

	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
Universitetsbiblioteket totalt, ram	182 906	189 308	196 426	200 020	6 402
Finansiering universitetsbiblioteket					
Humaniora och samhällsvetenskap	78 301	81 248	84 303	85 845	2 947
Medicin och farmaci ¹	38 486	39 580	41 068	41 820	1 094
Teknik och naturvetenskap	45 682	47 328	49 107	50 006	1 646
Acta Universitatis Upsaliensis	993	1 028	1 066	1 086	35
Gustavianska stiftelsen	19 444	20 125	20 881	21 263	681
Summa finansiering universitetsbiblioteket	182 906	189 308	196 426	200 020	6 402

1) Avsatta medel inkluderar de medel som finansieras med ALF-medlen (motsvarar 50% av de medel som går via regionen ca 4 mnkr) avseende biblioteket på Akademiska sjukhuset.

Tabell 6.6 Finansiering av media, tkr

	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
Mediakostnader	85 707	89 992	94 492	99 217	4 285
Finansiering mediakostnader					
Humaniora och samhällsvetenskap	41 306	42 734	45 656	47 939	1 428
Medicin och farmaci	20 302	21 730	22 241	23 353	1 428
Teknik och naturvetenskap	24 099	25 527	26 595	27 925	1 428
Summa finansiering universitetsbiblioteket	85 707	89 992	94 492	99 217	4 285

6.3 Uppsala universitet musik och museer

I Uppsala universitet musik och museer ingår verksamheterna Gustavianum, Evolutionsmuseet, Uppsala linneanska trädgårdar och Musicum. Avdelningen ingår i universitetsförvaltningen och dess uppgifter framgår av arbetsordningen (UFV 2020/616). Konsistoriet beslutar om universitetsgemensam finansiering av Uppsala universitet musik och museer enligt tabell 6.7.

Den huvudsakliga finansieringen sker med medel från områdesnämnderna samt avkastningen från Gustavianska stiftelsen. Avdelningen har dock en del externa intäkter främst från Uppsala kommun, SLU (Artdatabanken) och avgiftsintäkter för arrangemang. Lokalkostnaderna beräknas öka med totalt 5 mnkr de närmaste åren med anledning av lokalanpassningar.

Finansieringen ökar 2024 med 2 751 tkr (pris- och löneomräkning).

Tabell 6.7 Finansiering av Uppsala universitet musik och museer, tkr

	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
Musik och museer, (ram)	78 606	81 357	84 419	85 961	2 751
Finansiering Uppsala universitet musik och museer					
Humaniora och samhällsvetenskap	3 901	4 038	4 190	4 266	137
Medicin och farmaci	1 084	1 122	1 164	1 185	38
Teknik och naturvetenskap	16 183	16 749	17 380	17 697	566
Gustavianska stiftelsen	57 438	59 448	61 686	62 813	2 010
Summa finansiering musik och museer	78 606	81 357	84 419	85 961	2 751

6.4 Kulturarvet m.m.

Vid finansieringen av gemensamma kostnader för kulturarvet (museer, trädgårdar och vissa delar inom biblioteket) och den utövande musiken, samt kostnader förenade med de så kallade exercitieverksamheterna (rid- och ritverksamheten) används i huvudsak avsättningen från Gustavianska stiftelsen. De delar som ingår i Uppsala universitet musik och museer fördelas i avsnitt 6.8.

I avsättningen ingår finansieringen av särskilda satsningar såsom fundraising och sponsorinsatser men även delfinansieringen av promotioner och professorsinstallationen, universitetsaulan m.m.

Konsistoriet ger rektor i uppdrag att besluta om användningen av disponibelt kapital från T Engströmers stipendiestiftelse.

Ett särskilt belopp sätts av till investeringar inom kulturarvet t.ex. för ombyggnaden av universitetshuset. Den följer samma ordning som andra lokalprojekt, där finansiering görs med centrala avsättningar av statsanslag.

Medicinhistoriska museet delfinansieras av avkastningen från Gustavianska stiftelsen. Beloppet regleras i ett särskilt avtal.

Tabell 6.8 Finansiering av särskilda satsningar via medel från Gustavianska stiftelsen, tkr

	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
Universitetsaulan	2 000	2 200	2 200	2 200	200
Promotioner, installation m.m	4 400	4 400	4 500	4 500	0
Fundraising/sponsor	10 000	10 000	10 000	10 000	0
Medicinhistoriska museet	483	500	519	528	17
Investeringar inom kulturarvet	7 000	8 000	8 000	8 000	1 000
Totalt	23 883	25 100	25 219	25 228	1 217

Uppsala universitet har en fäktnästare, en akademistallmästare, en inspector equitandi som övervakar ridningen samt en ritmästare (en konstnär). Utöver detta handhas orkesterverksamheten av en director musices och gymnastik- och idrottslärarna finns idag på Campus 1477.

Tabell 6.9 Finansiering av exercitieverksamheterna, tkr

	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat	Förändring 2023-2024
Ridinstitutionen	429	444	461	469	15
Ritinstitutionen	753	779	809	824	26
Totalt	1 182	1 223	1 270	1 293	41

7. Lokalförsörjning

Lokalförsörjningsplanen för 2021–2023 fastställdes av konsistoriet i december 2020. Under våren 2023 inleds arbetet med lokalförsörjningsplan 2024–2026. Planen kommer att fastställas i december 2023. Utvecklingsplan 2050, universitetets miljöplan och vetenskapsområdenas nioåriga lokalförsörjningsplaner ska utgöra ett underlag för universitetets lokalförsörjningsplan 2024–2026.

7.1 Universitetets lokalinnehav

Under de kommande åren kommer hyresavtal att tillkomma, upphöra och omförhandlas. Totalt sett förväntas inga större förändringar av arean per 31 december under 2023–2026 (tabell 7.1). Trädgårdsvillan kommer att stå klar under 2024 efter om- och tillbyggnation för Uppsala Linneanska Trädgårdar, samtidigt som ett större förråd inom Polacksbacken kommer att upphöra. Under 2025 förväntas några mindre förhyrningar att upphöra, vilket innebär att arean beräknas minska med 700 kvadratmeter. För 2026 är inga areaförändringar för närvarande kända.

Tabell 7.1 Universitetets beräknade lokalinnehav vid utgången av respektive år 2023–2026, m²

2023	2024	2025	2026
404 800	404 800	404 100	404 100

7.2 Internhyra

Internhyran påverkas av rådande prisläge och det är svårt att förutspå kommande kostnadsförändringar. Konsumentprisindex (KPI) för oktober månad är en särskilt viktig faktor som styr nästa års hyra till hyresvärdarna. I verksamhetsplanen 2023 räknades hyreskostnaderna utifrån Konjunkturinstitutets (KI) marsrapport från 2022. Prognosen för ökningen av hyreskostnaderna var ursprungligen 5,6 procent, men den faktiska ökningen blev 10,9 procent, vilket var den högsta ökningen på över 30 år.

För att hantera kostnadsökningen beslutade rektor i den kompletterande verksamhetsplanen för 2023 att mildra effekten för verksamheterna, men att verksamheterna återigen ska stå för den faktiska internhyran från 2024.

Enligt KI:s rapport från mars 2023 beräknas index öka med 6,9 procent, vilket kommer att påverka hyran för 2024. KPI-utvecklingen förväntas inte vara lika dramatisk för följande år. Därför har en ökning på 2 procent per år använts för att beräkna hyran för 2025 och 2026.

Förutom prisutvecklingen påverkas internhyran av tillkommande hyrestillägg på grund av om- och tillbyggnader inom befintligt lokalinnehav samt omförhandling av hyresavtal. Nya upphandlingar av varor och tjänster ökar kostnaderna för de interna kostnadsslagen (tabell 7.2).

Tabell 7.2 Prognos fördelning av internhyran per år och kostnadslag, mnkr

Kostnadslag	2023	2024	2025	2026
Avtalskostnader	937	1 001	1 021	1 041
Interna kostnader ¹⁾	61	66	70	72
Totalt	998	1 067	1 091	1 113

¹⁾ Rektor fastställer påslaget för de interna kostnader som ingår i internhyran i den kompletterande verksamhetsplanen för 2024.

7.3 Universitetsgemensam tentamenssamordning

Den universitetsgemensamma tentamensverksamheten omfattar cirka 6 000 tentamenstillfällen med cirka 150 000 skrivande studenter. Ett digitalt e-tentamenssystem (Inspira) har införts och en digitalisering av de tentamenslokaler som lämpar sig för detta har genomförts. Under pandemiåren ökade efterfrågan på digitala tentamina kraftigt, eftersom många tentamenstillfällen övergick till att utföras som hemtentamina med hjälp av systemet.

Tentamenslokalen som har anpassats för studenter med funktionsvariationer är mycket efterfrågad. Den täcker inte längre behoven och en ersättningslokal behöver inhyras. Under vårterminen 2023 förväntas cirka 3 500 tentamina att skrivas i den anpassade tentamenslokalen.

Universitetets tentamensverksamhet finansieras dels genom en central avsättning ur anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, för närvarande 18 mnkr (se Tabell 5.8), dels med en avgiftsintäkt per student och timme (för närvarande 15 kronor per timme). Verksamheten har redovisat underskott de senaste åren, vilket främst berott på ökade lokalkostnader och ökade licenskostnader.

Rektor fastställer budgeten och avgiftsnivån (per student och timme) för tentamensverksamheten i den kompletterande verksamhetsplanen för 2024.

7.4 Lokalprojekt under genomförande

I tabell 7.3 redovisas universitetets egna beslutade investeringar i bl.a. inredning, nätverk, passersystem och ej hyresgrundande lokalanpassningar inom ramen för de lokalprojekt som är beslutade och under genomförande med gemensam anslagsfinansiering och/eller via Gustavianska stiftelsen. Utöver lokalprojekten i tabell 7.3 pågår ett 30-tal lokalutredningar och hyresgäst Anpassning med finansiering från institution eller motsvarande. I bilaga 3 (Investeringsbudget och planeringsunderlag, lokalprojekt) redovisas de genererade kapitalkostnaderna och de ej avskrivningsbara kostnaderna. I tabellerna redovisas även prognosen för de planerade lokalprojektens avskrivningskostnader.

En aktuell och detaljerad redovisning av investeringar och kostnader per beslutat lokalprojekt och finansiär ges på universitetets medarbetarportal, länk: [Lokalprojekt - investeringar och avskrivningskostnader](#).

Tabell 7.3 Pågående beslutade lokalprojekt, förändringar per 2023-04-30

Projektbenämning	Beslutad investering (tkr)	Avskrivn.kostnad och ej avskrivn bara kostn fr.o.m. år ¹
Botaniska trädgården. Trädgårdsvillan. Om- och tillbyggnad	11 600 ²	2024
Gustavianum, Uppsala universitetsmuseum. Klimat, säkerhet, tillgängl.	49 600 ³	2024
Linneträdgården (kv Örtedalen). Servicebyggnad	6 500 ⁴	2023
Tentamenslokal Råbyvägen 97	9 015 ⁵	2022, 2023
Ångström, Nya (Ångström etapp 4). Tillbyggnad hus 9 och hus 10 omb.	190 000 ⁶	2019-2023

¹⁾ Angivet år då den beslutade, prognostiserade investeringen beräknas att börja avskrivas. Där flera år är angivna har del av investeringen aktiverats och/eller beräknas att börja avskrivas. Beslutad investering omfattar även ej avskrivningsbara kostnader. Genererade avskrivningskostnader, prognos och faktiska, ingår bilaga 3 "Investeringsbudget och planeringsunderlag, lokalprojekt" tabell 1 och tabell 2.

²⁾ RS 2018-12-18, finansieras via Gustavianska stiftelsen.

³⁾ RS 2020-06-09, total investering 49 600 tkr varav 24 800 tkr finansieras med gemensam anslagsfinansiering och 24 800 tkr finansieras via Gustavianska stiftelsen. Ombyggnaden innebär även ett 10-årigt hyrestillägg om 3 340 tkr per år.

⁴⁾ RS 2021-10-12 (beslut om finansiering arkeologisk undersökning 3 000 tkr), RS 2020-11-03 (3 500 tkr).

⁵⁾ RS 2021-06-22.

⁶⁾ RS 2019-06-18 (ramändring 28 000 tkr), RS 2017-11-21 (162 000 tkr). Lokalprojektet senast delaktiverat 2022.

8. Investeringar i anläggningstillgångar

En investering innebär att universitetet anskaffar en anläggningstillgång. Den ska ha en ekonomisk livslängd på minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr.

Anläggningstillgångar kan vara både materiella och immateriella. Vid investeringstillfället uppstår ingen kostnad utan kostnaderna består av årliga avskrivnings- och räntekostnader under den ekonomiska livslängden.

Anslagen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå ska täcka sin del av de årliga avskrivnings- och räntekostnaderna.

Avskrivnings- och räntekostnader som är hänförliga till verksamhet finansierad av externa bidrags- eller uppdragsgivare ska finansieras av bidrags- eller avgiftsintäkterna.

Avskrivningarna uppgick till 240 mnkr under 2022 (2021: 252 mnkr) och det bokförda ekonomiska värdet av universitetets anläggningstillgångar uppgick vid bokslutet 2022 till 925 mnkr (2021: 892 mkr) (se tabell 8.1).

Tabell 8.1 Anläggningstillgångar, mnkr

	Bokfört värde 2020-12-31	Bokfört värde 2021-12-31	Bokfört värde 2022-12-31	Avskrivningstider/ ekonomisk livslängd
Balanserade utgifter för utveckling	3	2	1	3 eller 5 år
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	4	7	10	3 eller 5 år
Byggnader, mark och annan fast egendom	3	3	3	20 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	213	200	190	3 – 20 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	253	282	292	3, 5 eller 10 år
Möbler och inredning	252	220	220	5 eller 10 år
Datorer och kringutrustning	72	79	116	3 eller 5 år
Bilar och andra transportmedel	1	1	1	5 eller 10 år
Konst	12	13	13	Ingen avskrivning
Förskott avs materiella anläggningstillg		11	33	
Pågående nyanläggning	76	76	48	Avskr. startar efter färdigställande
Summa	889	892	925	

8.1 Låneram och utrymme för anslagsfinansierade investeringar

Universitetet ska finansiera investeringar i anläggningstillgångar med lån i Riksgälden. Då bidrag erhållits från icke-statliga finansiärer behöver inget lån tas. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats särskilt för ändamålet. Universitetet tilldelas en låneram i regleringsbrevet, det vill säga ett högsta utrymme för lån i Riksgälden, till investeringar i inredning och utrustning som finansieras av statsanslag. Behovet av låneram har ökat under några år på grund av universitetets expansion men bedömningen är att den kommer att ligga still de närmaste åren. Enligt bedömningen i budgetunderlaget för 2024–2026 kommer behovet av låneram att vara 725 mnkr per år under 2023 till 2026 (se tabell 8.2).

Tabell 8.2 Låneram och investeringar i lånefinansierade anläggningstillgångar 2023–2026 (mnkr), uppgifter lämnade i budgetunderlaget 2024–2026

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Ingående balans lån i Riksgäldskontoret	685	665	664	650	640
Beräknad nyupplåning	162	185	165	165	170
Beräknad amortering	-182	-186	-179	-175	-175
Utgående balans lån i Riksgäldskontoret	665	664	650	640	635
Maximalt utnyttjande av låneram under året	685	665	664	650	640
Föreslag låneram	725	725	725	700	700

Uppföljning av investeringar i förhållande till låneramen görs löpande under året och det är möjligt att inkomma med begäran till regeringen om tillfälligt utökad låneram.

8.2 Gemensam anslagsfinansiering av investeringar i lokalprojekt

Kapitalkostnader (avskrivnings- och räntekostnader) för vissa investeringar av universitetsgemensamt intresse finansieras via centrala avsättningar. Det gäller främst lokalprojekt avseende bl.a. inredning, datanätverk samt passersystem och i förekommande fall lokalanpassningar som inte är hyresgrundande.

Den centrala avsättningen ska täcka kapitalkostnader genererade från beslutade lokalprojekt samt eventuella kommande lokalprojekt som beslutats av rektor. Utöver detta finansieras vissa lokalprojekt helt eller delvis av Gustavianska stiftelsen. Fördelningen av investeringskostnaderna mellan utbildning och forskning sker utifrån förväntat nyttjande. Den centrala avsättningen för gemensam anslagsfinansiering av kapitalkostnader är för 2024 totalt 66 mnkr, varav 24 mnkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 42 mnkr inom forskning och utbildning på forskarnivå (se tabell 5.8 och tabell 5.18). Därutöver görs en avsättning om 8 mnkr för investeringar inom kulturarvsverksamheten (se tabell 6.8).

Universitetets investeringsbudget och planeringsunderlag för beslutade och planerade lokalprojekt finns i bilaga 3. Investeringsbudgeten uppdateras kontinuerligt och används även som planeringsunderlag inför bedömningen av nyinvesteringar med gemensam anslagsfinansiering och/eller med medel från Gustavianska stiftelsen. Lokalprojekt med gemensam anslagsfinansiering och/eller medel från Gustavianska stiftelsen beslutas av rektor.

9. Konsistoriets beslut

Konsistoriet beslutar

att fastställa gränsvärden för myndighetskapitalet samt uppdrag till områdesnämnderna enligt avsnitt 1.3.3,

att fastställa uppdrag till områdesnämnderna om avgiftsfinansierad verksamhet enligt avsnitt 1.3.3,

att fastställa uppdrag till rektor och områdesnämnderna enligt avsnitt 2,

att fastställa uppdrag till rektor och områdesnämnderna enligt avsnitt 3,

att fastställa uppdrag till rektor och områdesnämnderna enligt avsnitt 4,

att fastställa uppdrag till områdesnämnderna enligt avsnitt 5 samt fördelning av anslag enligt tabellerna 5.4-9, 5.11-18 och 5.20-5.21.

att fastställa uppdrag till gemensamma stödfunktioner enligt avsnitt 6 samt finansiering enligt tabellerna 6.1-9 samt

att under förutsättning att förändringarna är av mindre omfattning uppdras åt rektor att fastställa justeringar av verksamhetsplanen efter att budgetpropositionen 2023 presenterats.

I tabellerna anges beräknade belopp för 2025 och 2026. Dessa fastställs inte i verksamhetsplanen för 2024.

10. Bilagor

Bilaga 1 Tilldelade anslagsposter och särskilda åtaganden

Bilaga 2 Lönebikostnader (LBK)

Bilaga 3 Investeringsbudget och planeringsunderlag

Bilaga 4 Strategiska forskningsområden

Bilaga 5 Intern styrning och kontroll

Bilaga 6 Definition av vissa termer

Bilaga 1 Tilldelade anslagsposter och särskilda åtaganden

Beräkningar av tilldelade anslagsposter Uppsala universitet (tkr)

	2023 Beslut	2024 Beslut	2025 Beräknat	2026 Beräknat
2:3 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå				
ap.1 Takbelopp	2 000 199	2 097 216	2 148 425	2 163 840
2:4 Forskning och utbildning på forskarnivå				
ap.6 Basresurs (ram)	2 366 674	2 449 462	2 541 657	2 588 083
2:64 Särskilda utgifter inom universitet (erhålls som bidrag via Kammarkollegiet)				
ap.9 Statlig ålderspensionsavgift (ram)	16 989	17 584	18 245	18 932
ap.12 Praktisknära forskning	17 321	17 927	18 602	19 302
ap.15 Integrationssatsningar				
2. Utbildningar med samordningsansvarigt				
Samordning av kompletterande utbildningar	600	600	600	600
ap.20 Innovationsverksamhet vid universitet och högskolor	11 414	11 813	12 258	12 720
ap.22 Utveckling av VFU i lärarutbildningen	5 980	6 189	6 422	6 664
ap.24 VFU i vårdutbildningar	2 050	2 122	2 202	2 284
2:67 Särskilda utgifter inom universitet (erhålls som bidrag via Kammarkollegiet)				
ap.5 Stöd för studentinflytande	5 139	5 319	5 519	5 727
2:65 Särskilda medel till universitet				
ap.1 Nationellt resurscentrum i biologi och bioteknik (ram)	2 090	2 163	2 245	2 329
ap.2 Internationell lärarfortutbildning (ram)	9 765	10 107	10 487	10 882
ap.3 Sekretariat för Östersjöuniversitetet (ram)	2 673	2 767	2 871	2 979
ap.44 Idébanksmedel (ram)	1 000	1 000	1 000	1 001
ap.49 Nationellt centrum för kvinnofrid (ram)	26 000	26 910	27 923	28 974
ap.99 Medel för studenthälsa (ram)	2 196	2 273	2 358	2 447
2.66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning				
ap.1 Uppsala universitet (ALF-medel) (ram)	303 113	313 722	325 530	337 783
ap.15 Utvecklingsmedel (ram)	1 026	1 062	1 102	1 143

Ersättningsbelopp för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2023 (regleringsbrev), kr

Utbildningsområde	Helårsstudent	Helårsprestation
Humanistiskt, teologiskt, juridiskt, samhällsvetenskapligt	34 271	22 332
Naturvetenskapligt, tekniskt, farmaceutiskt	58 438	49 282
Vård	62 127	53 809
Medicinskt	69 425	84 446
Undervisning	41 685	43 668
Verksamhetsförlagd utbildning	59 074	57 314
Övrigt	46 931	38 123
Konst	235 093	100 929
Musik	142 864	90 330

Bilaga 2 Lönebikostnader (LBK)

I lönebikostnaderna (LBK) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter och avgifter enligt avtal för statliga myndigheter. När verksamhetsplanen beslutas finns ingen information om förändrad arbetsgivaravgift eller beslut om premienivåer för 2024.

Avgiftsuttaget är lika för alla myndigheter förutom premien för avtalsförsäkringen. Denna premie påverkas bland annat av personalens åldersstruktur, lön, löneutveckling, tjänstetid och ålder vid pensionering.

Premienivåerna för den förmånsbestämda pensionen har höjts de senaste åren vilket inneburit att universitetets kostnader för avtalsförsäkringen ökat tämligen mycket. Det är Statens pensionsverk (SPV) som sätter premienivåerna och de bedömer att premierna kommer fortsätta öka de närmaste åren.

Avgifterna för statens avtalsförsäkringar är beräknade att täcka universitetets faktiska avtalskostnad. Universitetets procentsats för statens avtalsförsäkring beräknas som ett genomsnittligt avgiftsuttag på totalt utbetalda löner och förslaget nedan är baserat på förväntad premie för 2024.

Med nu kända uppgifter om arbetsgivaravgifter och en beräkning av kostnader som följer av kollektivavtal som tecknats på det statliga området för statens avtalsförsäkringar, ålderspension och avgifter till partsorgan är bedömningen att lönebikostnaderna (LBK) kommer att uppgå till 53,5 procent för 2024, vilket är en höjning med 0,5 procent jämfört med 2023.

Premierna för avtalsförsäkringar och kompletterande ålderspensioner är till vissa delar preliminära och regleras i efterhand. Detta medför att den totala procentsatsen för LBK kan behöva korrigeras kommande år för att reglera eventuellt över- eller underskott.

	Beslut 2019	Beslut 2020	Beslut 2021	Beslut 2022	Beslut 2023	Beräknat 2024
Arbetsgivaravgifter enligt lag	31,42	31,42	31,42	31,42	31,42	31,42
Avgifter enligt avtal						
Statens avtalsförsäkring inkl Individuell och kompletterande ålderspension	18,84	19,84	20,84	21,40	20,90	21,40
Avgifter till partsorgan	0,36	0,36	0,36	0,30	0,30	0,30
Avtal lokala omställningsmedel	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Medlemsavgift arbetsgivarverket	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
Summa avgifter enligt avtal	19,58	20,58	21,58	22,08	21,58	22,08
Totalt avgiftsuttag (%)	51,00	52,00	53,00	53,50	53,00	53,50

Bilaga 3 Investeringsbudget och planeringsunderlag

Kapitalkostnader* och engångskostnader

Lokalprojekt med gemensam anslagsfinansiering

Lokalprojekt med gemensam anslagsfinansiering beslutas av rektor vid rektorssammanträde (RS).

Tabell 1 uppdateras vid varje nytt beslutat lokalprojekt och/eller aktiverat lokalprojekt (avskrivning påbörjad).

Aktuellt utfall mot den beslutade centrala avsättningen med gemensam anslagsfinansiering av kapitalkostnader, se tabellen nedan, rubrik "Utfall".

Sammanställning över investeringar och kapitalkostnader per beslutat lokalprojekt finns på medarbetarportalen, Uppsala universitet. Uppdateras kontinuerligt, länk:

[Lokalprojekt - investeringar, avskrivningskostnader och ej avskrivningsbara kostnader](#)

Tabell 1 Beslutade och planerade lokalprojekt, mnkr per 2023-04-30

Gemensam anslagsfinansiering, kapitalkostnader* och ej avskrivningsbara kostnader							
Beslutade lokalprojekt, RS	Not	år 2023	år 2024	år 2025	år 2026	år 2027	år 2028
- aktiverade	1A	62,7	57,2	49,7	45,9	31,1	23,0
- ej aktiverade, prognos	1A	5,4	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
Summa		68,2	65,0	57,6	53,8	38,9	30,8
- ej avskrivningsbara kostnader	2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- ej avskrivningsbara kostnader, prognos	2	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- PL-kostnad by-avd	3	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- PL-kostnad by-avd, prognos	3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa		4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A. Summa beslutade kapitalkostnader och ej avskrivningsbara kostnader		72,2	65,0	57,6	53,8	38,9	30,8
A. Räntekostnader beslutade lokalprojekt, prognos fr.o.m. år 2023:	1B	0,7	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3
Planerade lokalprojekt prognos, 2023-04-30	4	0,1	0,1	5,1	11,4	11,4	11,4
B. Summa planerade kapitalkostnader, prognos		0,1	0,1	5,1	11,4	11,4	11,4
Summa A och B, prognos	5	73,0	65,8	63,3	65,7	50,7	42,6
Central avsättning	6	70,0	66,0	66,0	66,0	66,0	66,0
Utfall	7	-3,0	0,2	2,7	0,3	15,3	23,4
IB 2023 8,4 mnkr	UB	5,4	5,7	8,4	8,7	24,0	47,4

* Kapitalkostnader (avskrivning + ränta) påverkas av ränteläget och när i tiden investeringarna färdigställs, vilket gör att beloppen kan komma att justeras över tiden. OBS! Not 1A redovisar avskrivningar, faktiska och prognos, not 1B prognos räntekostnader avskrivningar

Not

- 1A. Avskrivningskostnader genererade från beslutade lokalprojekts investeringar som är aktiverade samt ej aktiverade (prognos, avskrivning har ej påbörjats).
- 1B. Räntekostnader, prognos. Räntesats fastställd till 1,00 % år 2023.
2. Flyttning, internhyra evakueringslokaler etc, prognos/faktisk. Utbetalas som engångsersättning 3-4 ggr/år.
3. Ej avskrivningsbar kostnad fr. o. m. 2020-01-01. Utbetalas som engångsersättning 3-4 ggr/år.
4. Genererade avskrivningskostnader av de preliminära investeringarna där gemensam anslagsfinansiering är föreslagen. Avskrivningstid preliminärt 10 år.
OBS! Prognos är exklusive räntekostnader.
5. Summa beslutade och planerade kapitalkostnader samt ej avskrivningsbara kostnader, prognos.
6. Central avsättning enligt universitetets verksamhetsplan år 2023, VP 2023, fastställd 2022-06-14.
Fr.o.m. år 2024 och framåt föreslagen avsättning enligt VP 2024.
7. Central avsättning minus beslutade och planerade kapitalkostnader samt ej avskrivningsbara kostnader.

UB = Central avsättning minus beslutat och planerat plus IB

Lokalprojekt med finansiering av Gustavianska stiftelsen

Lokalprojekt med finansiering via Gustavianska stiftelsen beslutas av rektor vid rektorssammanträde (RS).

Tabell 2 uppdateras vid varje nytt beslutat lokalprojekt och/eller aktiverat lokalprojekt (avskrivning påbörjad).

Sammanställning över investeringar och kapitalkostnader per beslutat lokalprojekt finns på medarbetarportalen, Uppsala universitet.

[Lokalprojekt - investeringar, avskrivningskostnader och ej avskrivningsbara kostnader](#)

Tabell 2 Beslutade och planerade lokalprojekt, mnkr, per 2023-04-30

Gustavianska stiftelsen, kapitalkostnader* och ej avskrivningsbara kostnader							
	Not	år 2023	år 2024	år 2025	år 2026	år 2027	år 2028
Beslutade lokalprojekt, RS							
- aktiverade	1A	5,4	5,2	5,1	5,1	4,4	2,1
- ej aktiverade, prognos	1A	0,3	2,9	3,4	3,4	3,4	3,4
- ej avskrivningsbara kostnader	2	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- ej avskrivningsbara kostnader, prognos	2	3,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
- PL-kostnad by-avd	3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- PL-kostnad by-avd,prognos	3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
A. Summa avskrivningskostnader och ej avskrivningsbara kostnader beslutade lokalprojekt		10,0	9,6	8,5	8,5	7,8	5,5
A. Räntekostnader beslutade lokalprojekt, prognos fr.o.m. år 2023:	1B	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Planerade lokalprojekt prognos, 2023-04-04	4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa beslutade kapitalkostnader och ej avskrivningsbara kostnader, prognos och faktiska		11,2	10,1	9,7	8,6	8,6	7,9
Avsättning/år		7,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0

* Kapitalkostnader (avskrivning + ränta) påverkas av ränteläget och när i tiden investeringarna färdigställs, vilket gör att beloppen kan komma att justeras över tiden. OBS! Not 1A redovisar avskrivningar, faktiska och prognos, not 1B prognos räntekostnader avskrivningar.

Not

- 1A. Avskrivningskostnader genererade från beslutade lokalprojekts investeringar som är aktiverade samt ej aktiverade (prognos, avskrivning har ej påbörjats).
- 1B. Räntekostnader, prognos. Räntesats fastställd till 1,00 % år 2023.
2. Flyttning, internhyra evakueringslokaler etc, prognos/faktisk. Utbetalas som engångsersättning 3-4 ggr/år.
3. Ej avskrivningsbar kostnad fr. o. m. 2020-01-01. Utbetalas som engångsersättning 3-4 ggr/år.
4. Genererade avskrivningskostnader av de preliminära investeringarna med finansiering Gustavianska stiftelsen är föreslagen. Avskrivningstid preliminärt 10 år.
OBS! Prognos är exklusive räntekostnader.

Bilaga 4 Strategiska forskningsområden

Regeringens strategiska forskningsområden där Uppsala universitet medverkar

Område	Benämning	Ansvarig områdesnämnd	Medverkan de lärosäten och andel %
Uppsala universitet – huvudansvar			
Cancer	U-CAN	Medicin och farmaci	UU 50 % UmU 40 % SU 5 % KTH 5 %
Energi	StandUP	Teknik och naturvetenskap	UU 36 % KTH 48 % SLU 10 % LTU 6 %
E-vetenskap	eSSENCE	Teknik och naturvetenskap	UU 45 % LU 35 % UmU 20 %
Molekylär biovetenskap – SciLife-U	SciLife-U	Medicin och farmaci	UU 100 %
Politiskt viktiga regioner – Ryssland	UCRS	Humaniora och samhällsvetenskap	UU 100 %
Säkerhet och krisberedskap	CNDS	Teknik och naturvetenskap	UU 64,4 % KaU 17,8 % FHS 17,8 %
Vårdforskning	U-CARE	Medicin och farmaci	UU 100 %
Andra universitet – huvudansvariga			
Diabetes	EXODIAB	Medicin och farmaci	LU 70 % UU 30 %
Epidemiologi	EpiHealth	Medicin och farmaci	LU 60 % UU 40 %
Stamceller och regenerativ medicin	StemTherapy	Medicin och farmaci	LU 80 % UU 20 %

Bilaga 5 Intern styrning och kontroll

1. Expandera utbildningen och stärk sambandet mellan utbildning och forskning

Risk	Beskrivning	Strategisk prio enligt MoS 2020	Värdering 2023	Exempel på befintliga eller planerade åtgärder	Ansv. för åtgärd
Risk för att ersättningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå urholkas.	<p>Myndigheternas effektivitetskrav samt prislapparnas svaga uppräknings gör att resurserna de facto minskar även om takbeloppet ökar i absoluta tal.</p> <p>Ersättningen till utbildningen påverkas negativt av det effektivitets- och produktivitetsavdrag som görs i uppräknings av prislapparna.</p>	Kvalitetsarbete	Hög	<p>Relaterade frågor såsom begränsad överproduktion, omfördelat takbelopp samt regler för myndighetskapalet hanteras bl.a. vid områdesdialoger samt i VPn. Vid behov fattas årligen beslut om återtag av medel och ev. omfördelning av takbelopp.(1)</p> <p>Universitetet arbetar ständigt med påtryckningsarbete tex genom att frågorna lyfts årligen i det insskickade budgetunderlaget.(2)</p>	1. Rektor, UFV 2. Univ.ledn.
Risk för att psykisk ohälsa och stress hos studenter har en avsevärt negativ påverkan på deras studieresultat.	Den psykiska ohälsan bland studenter har uppmärksammats som ett växande problem de senaste åren. Universitetet behöver förstärka kunskapen bland medarbetarna och stödet till studenter.	Stöd och miljö	Hög	<p>UU för diskussioner med kommunen och regionen om hur vårdkedjan ska hanteras. En handlingsplan kring psykisk ohälsa tas fram inom Region Uppsala och Uppsala kommun där även UU medverkar. Arbetet har försenats pga pandemin. (1)</p> <p>Förstudien "Studenters psykiska välmående – hur kan universitetet bidra?" (UFV 2020/635) pågår under 2021. Slutrapporteras i dec-21. (2)</p> <p>Studenthälsans förbyggande arbete har förstärkts under 2021. En regeringssatsning med extra medel har gett utrymme för utökning av personal bl. a. har en kurator med internationell inriktning anställts. (3)</p>	1,2,3 UFV

2. Utveckla forskningsexcellens och stärk förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens

3. Stärk gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning

Risk	Beskrivning	Strategisk prio enligt MoS 2020	Värdering 2023	Exempel på befintliga eller planerade åtgärder	Ansv. för åtgärd
Risk för minskad akademisk frihet och autonomi	<p>Politiska styrningar avseende forsknings- och utbildnings-satsningar leder till att universitetets frihet minskar och rollen som kritisk motor i det demokratiska samhället försvåras.</p> <p>Organisationsformen statlig myndighet påverkar lärosätenas autonomi.</p> <p>En beskärning av lärosätenas möjlighet att styra inriktning och utbud kan leda till sämre kvalitet</p>	Kvalitetsarbete; Stöd o miljö	Hög	Ett brett arbete pågår löpande, med t.ex. opinionsbildning gentemot beslutsfattare om större andel basanslag, genom budgetunderlag till regeringen, i dialog med forskningsfinansiärer, samt genom inspel rörande forsknings- och innovationspropositioner. Påverkansarbete bör förstärkas ytterligare genom att identifiera frågor att driva tillsammans i sektorn. (1)	1. Rektor, Univ.ledn, Vet.omr

i utbildning och forskning. Kontinuiteten i forskningen försvagas av ökat beroende av tillfälliga externa medel.

4. Samordna och kraftsamla universitetets resurser

Risk	Beskrivning	Strategisk prio enligt MoS 2020	Värdering 2023	Exempel på befintliga eller planerade åtgärder	Ansv. för åtgärd
Risk för säkerhetsbrister i de IT-system som används.	Universitetet hanterar stora mängder information och forskningsdata, i synnerhet känsliga data, som behöver lagras och skyddas. Säkerhetsrisker kan även uppstå i systemstöd för administrativa processer. Risken inbegriper både IT-miljöns motståndskraft vid riktade externa attacker för att erhålla information och/eller störa verksamheten, samt berörd personals grad av kännedom om säker hantering av data (vid lagring, överföring och i transit).	Stöd och miljö	Hög	Sedan VT-22 pågår en utredning om hantering av forskningsdata (UFV 2022/389). En slutrapport ska lämnas under VT-2023. (1) En utredning om informationssäkerhet vid UU (UFV 2022/660) har genomförts. Implementering av förslag till åtgärder påbörjades i mars 2023. (2) Internrevisionen har granskat IT-säkerheten vid UU (UFV 2022/2557). I rektors svar på granskningen framgår att de prioriterade åtgärderna kommer att påbörjas omgående. (3)	1,2,3 UFV

5. Utnyttja potentialen vid Campus Gotland

Inga höga risker med i analysen

6. Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning

Inga höga risker med i analysen

Bilaga 6 Definition av vissa termer

Myndighetskapital: En ekonomisk term för tidigare års ackumulerade resultat. Myndighetskapitalet redovisas uppdelat mellan utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå.

Strategiska forskningsområden (SFO): De strategiska forskningsområdena lanserades i 2008 års forskningsproposition, en satsning på ett antal strategiska områden där svensk forskning tillhörde den internationella forskningsfronten eller bedömdes ha potential att nå dit. Totalt finansieras 43 forskningsmiljöer.

Helårsstudenter: Totala antalet studenter som påbörjat studier på en kurs multiplicerat med kursens antal högskolepoäng dividerat med 60.

Helårsprestationer: Totala antalet godkända högskolepoäng dividerat med 60.

Takbelopp: Takbeloppet är den högsta ersättningen som kan tilldelas universitetet ett visst år. Vid årets slut görs en avräkning baserad på värdet av faktisk produktion av helårsstudenter och helårsprestationer per utbildningsområde under året jämfört med tilldelat takbelopp. Om universitetet redovisar fler helårsstudenter och helårsprestationer än vad som ryms inom årets takbelopp (så kallad överproduktion) får överproduktion upp till 15 procent av takbeloppet sparas till följande budgetår och berättigar då till ersättning. Universitetet har också rätt att anslagsspara 10 procent av takbeloppet om värdet av utförda helårsstudenter och helårsprestationer inte räcker upp till takbeloppet (så kallad underproduktion).

Ersättningsbelopp per utbildningsområde: Varje kurs klassificeras inom ett utbildningsområde. Vid avräkning av utförda prestationer mot takbeloppet multipliceras antalet helårsstudenter och helårsprestationer med ersättningsbeloppen inom respektive utbildningsområde. Ersättningarna per helårsstudent och helårsprestation inom utbildningsområdena kallas ibland ”prisappar”.

Fristående kurs: Kurs som inte ingår i ett utbildningsprogram och som kan väljas fritt av alla studenter som uppfyller behörighetskraven.

ALF-medel: Avtal mellan svenska staten och vissa landsting om samarbete om grundutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. I avtalet upptas även system för ersättning för landstingens åtagande att medverka i läkarutbildning och kliniskt inriktad medicinsk forskning, den så kallade ALF-ersättningen. Kliniskt inriktad medicinsk forskning, enligt detta avtal, bygger på tillgång till hälso- och sjukvårdens resurser och skall ha särskild betoning på den patientnära forskningen.